

Gemeente Rijswijk	
14 JUNI 2017	
ORG. ONDERDEEL	
REG. KENMERK	

Aan: De Raad der Gemeente
Rijswijk
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Postbus 121 2600 AC Delft
015-251 22 80
secretariaat@librijn.nl
www.librijn.nl
Papsouwselaan 119 d
2624 AK Delft

Delft: 12 juni 2017
Betreft: Jaarverslag 2016 Librijn openbaar onderwijs
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: U20170147
Informatie bij: Bert Klompmaker
Telefoon: 015-2512282
Email: b.klompmaker@librijn.nl

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bijgaand ontvangt u ter kennisname het jaarverslag 2016 van Librijn openbaar onderwijs

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Mede namens de raad van toezicht,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "E. Klompmaker", is written over the printed name and title.

Drs. E. Klompmaker
directeur/bestuurder

Jaarverslag 2016

Versie: 1.0
18 mei 2017

A handwritten signature in dark ink, located in the bottom right corner of the page. The signature is stylized and appears to be a single letter, possibly 'K' or 'R', followed by a dot.

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
1. Vooraf	4
2. Librijn op hoofdpunten	5
Openbaar Onderwijs	5
Missie	5
Visie	5
Werkgebied en juridische structuur	7
Leerlingaantallen	7
Ontwikkelingen en projecten	8
Hoofdpijlers van het strategisch beleid	8
1. Identiteit	8
2. Missie, visie	8
3. Librijn in de omgeving	9
4. Onderwijs, de kernopdracht	9
5. Medewerkers, het belangrijkste kapitaal	10
6. Huisvesting en ICT	10
7. Financiën	11
8. Organisatie, bestuur, toezicht en verantwoording	11
3. Bestuur en Raad van toezicht	12
Raad van toezicht	12
Overleg en informatie gemeenten	12
In- en uittrede van raad van toezichtleden	13
Samenstelling raad van toezicht	13
Nevenfuncties leden raad van toezicht	13
Accountant	13
Bestuur van de stichting	13
Vergoeding raad van toezicht en directeur/bestuurder	13
4. Directievoering	14
Belangrijke wijzigingen in de personele bezetting	15
5. Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	15
Doel	15
Samenstelling	15
Werkwijze	15
Kwaliteit(borging)	15
Een selectie van onderwerpen uit 2016	15
Samenstelling GMR schooljaar 2015-2016	16
6. Librijn en bedrijfsvoering	17
Functiemix	17
Personele Kengetallen	18

In- en uitstroomgegevens personeel	18
Ziekteverzuim	18
Vertrouwenspersoon en contactpersonen	19
Klachten, bezwaar en beroep	19
Administratiekantoor	20
Huisvesting	20
ICT ontwikkelingen	21
Kwaliteit	21
Overzicht toezichtsarrangement onderwijsinspectie op 31 juli 2016	22
Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs	23
7. Financieel Beleid	24
Resultaat	24
Baten	25
Lasten	25
Resultaat	26
Balans	26
Toekomstparagraaf	27
Investerings en financieringsbeleid:	30
Kengetallen:	31
Huisvestingsratio	32
Afkortingenlijst	34
JAARREKENING	35
OVERIGE GEGEVENS	64

BESTUURSVERSLAG 2016

1. Vooraf

De stichting Librijn is het bestuur van het openbaar onderwijs in de gemeenten Delft en Rijswijk. Ze draagt de verantwoordelijkheid voor 11 scholen met 16 locaties.

Librijn heeft ook dit jaar geïnvesteerd in de strategische doelen en stappen gezet om de kwaliteit in de scholen te versterken. Het strategisch beleidsplan 2015-2018 is nu halverwege, de schoolplannen lopen van 2015 – 2019 en zijn mede geschreven op basis van het strategisch beleidsplan.

De verplichte eindtoets Basisonderwijs was voor veel scholen een nieuwe manier om zich te verantwoorden ten aanzien van de eindopbrengsten. De kwaliteit op de scholen is op orde behalve op de Parkschool die een geïntensiveerd toezichtarrangement van de onderwijsinspectie kreeg. Deze nieuw samengestelde school heeft veel aanloopproblemen gekend door de grote zij-instroom en slechte sociale cohesie in de school. Dit heeft de kwaliteit ten negatieve beïnvloed. Alle inspanningen van directie en team en extra investeringen hebben er voor gezorgd dat de kwaliteit van de school weer toeneemt.

Het project 'versterking samenwerking' is voortgezet en de startende leerkrachten krijgen nu structureel een uitgebreid begeleidings- en ondersteuningsprogramma aangeboden. Met vijf openbare besturen in de regio en de Haagse Hogeschool wordt een zogenaamde 'Opleidingsschool' ontwikkeld ten behoeve van het meer praktijkgericht opleiden van toekomstige leraren.

Librijn werkt met het principe van een nul-begroting. In de begroting van 2016 zijn extra uitgaven gepland die samenhangen met de start van "de Bazaar", de nieuwe school in het asielzoekerscentrum in Rijswijk. Ook zijn de extra kosten die nodig zijn om de kleine locaties in stand te houden ten laste gebracht van het vermogen.

Librijn sloot 2016 financieel af met een negatief exploitatieresultaat van € 376.835. Dit was negatiever dan begroot, met name door hoge vervangings- en interimkosten. Door de vrijval van een verplichting die opgenomen was in de balans, en een uitkering van de verzekering is er uiteindelijk een positief resultaat van € 76.446 geboekt.

De structurele financiering voor het basisonderwijs is krap, de PO-raad heeft daar bij herhaling namens de sector aandacht voor gevraagd. Ook binnen Librijn wordt dit gevoeld en dit leidt op een aantal scholen tot grote klassen. Bij leerkrachten leiden grote klassen in combinatie met een toenemend aantal kinderen dat extra onderwijsondersteuning vraagt, tot een hoge werkdruk.

We zien dit jaar een oplopend ziekteverzuim, zeker bij de leeftijdsgroep boven de 45 jaar. Een relatie met de werkdruk lijkt hier aanwezig.

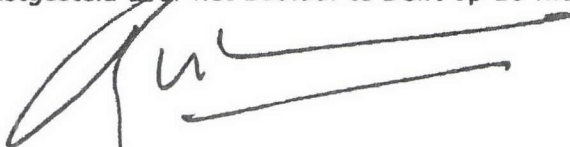
Dit bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening de verantwoording van Librijn. Voor Librijn geldt het streven naar een hoge kwaliteit in het belang van de leerlingen. "Lerende kinderen ons doel, onderwijs ons vak" is het motto van Librijn. Het geeft aan waarvoor wij staan en waaraan wij elke dag werken.

Veel mensen zijn actief voor Librijn en de kinderen. Medewerkers, ouders en andere betrokkenen hebben ook dit jaar samen veel tot stand gebracht. Het bestuur spreekt waardering en dank uit voor ieders inzet voor de scholen van Librijn.

Mede namens de raad van toezicht van Librijn openbaar onderwijs,

Bert Klompmaker,
directeur/bestuurder

Vastgesteld door het bestuur te Delft op 18 mei 2017,

2. Librijn op hoofdpunten

Openbaar Onderwijs

Librijn staat voor openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs. Onderwijs waar kinderen en volwassenen vanuit verschillende culturele achtergronden elkaar ontmoeten en waarden en normen met elkaar delen. Daar ontstaat de identiteit van het openbaar onderwijs. Onderwijs, niet op voorhand al ingekleurd door geloof of cultuur, maar onderwijs dat ruimte geeft voor het ontwikkelen van de eigen identiteit. Wij zien verscheidenheid als een meerwaarde en een kans om meer van elkaar te leren, om elkaar beter te begrijpen en te respecteren. Als een kans om kinderen goed voor te bereiden op de pluriforme maatschappij. Daarom willen wij ons openbaar onderwijs profileren als:

- Alle kinderen zijn welkom.
- Diversiteit maakt mede onze identiteit.

Het onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs is met name in de Randstad steeds minder zichtbaar geworden. Toch zijn de verschillen soms wezenlijk. Wij geloven in het openbare karakter van onze scholen en willen de komende jaren het openbaar onderwijs krachtiger profileren.

Missie

Vanuit de overtuiging dat alle kinderen vanuit hun eigen ontwikkelkracht streven naar zelfrealisatie en autonomie, willen wij aansluiten bij de talenten van elk kind en ze uitdagen om maximaal tot leren te komen. Wij realiseren een breed en divers onderwijsaanbod. Lerende kinderen is ons doel en onderwijs ons vak.

Vandaar onze missie: ***Librijn, stimulerend onderwijs***

Visie

Lerende kinderen ons doel, onderwijs ons vak. Onderwijs gaat over het leren van kinderen. Leren doen de kinderen zelf en wij zien het als onze opdracht om onderwijs te realiseren dat de kinderen helpt om krachtig tot leren te komen. Onderwijs regisseert het leren van de kinderen. Daarbij staan de scholen van Librijn midden in de samenleving en voldoen we aan de maatschappelijke wensen en eisen die aan ons worden gesteld. Onderwijs gaat over intentioneel leren, waarbij wij hoge eisen stellen aan de kwaliteit van ons onderwijs. Er is sprake van een gevarieerd scholenaanbod, waarbij alle scholen zich richten op lerende kinderen en door middel van activerend en uitdagend onderwijs kinderen leren om te leren. Daarbij realiseren wij ons dat elk kind uniek is en streven wij naar onderwijs dat past bij elk kind. Librijn zorgt er voor dat haar leerkrachten in staat zijn om leerprocessen op verschillende vakgebieden op een gedifferentieerde wijze te ontwerpen, aan te bieden, te begeleiden en te evalueren om zodoende een krachtige leeromgeving te bewerkstelligen. Een leeromgeving die warm, geborgen en voorspelbaar is en waar kinderen zich welkom en veilig voelen op basis van wederzijds respect. Ook al richten onze scholen zich op lerende kinderen, dat betekent niet dat de brede ontwikkeling uit het oog wordt verloren. Wij helpen en stimuleren kinderen om zich maximaal te ontwikkelen op cognitief, emotioneel en sociaal gebied. Wij helpen kinderen opgroeien tot gewaardeerde, kritische en zelfstandige burgers, die zichzelf kunnen en mogen zijn in de maatschappij. Wij vertrouwen kinderen en daarom hebben de scholen

een open, positieve houding naar de kinderen. Kinderen voelen zich gezien en gehoord, gewaardeerd en bevestigd.

Wij ervaren het realiseren van het beste onderwijs voor elk kind als een grote verantwoordelijkheid. In eerste instantie zijn het de ouders die ons het vertrouwen geven dat wij het beste uit hun kind naar boven kunnen brengen. Ouders vragen ons hun kind te vertrouwen. Ze vragen ons hun kind te ondersteunen in de ontwikkeling, maar ook om het uit te dagen om zichzelf zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Naast onze verantwoordelijkheid naar de kinderen, voelen we dan ook zeer nadrukkelijk de verantwoordelijkheid om samen met de ouders de ontwikkeling en het leren van hun kind te begeleiden.

Het realiseren van het goed onderwijs is ook een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Onderwijs is essentieel voor de toekomst van Nederland en daarom investeren we in goed onderwijs voor elk kind. Wij proberen de middelen die aan ons worden toegekend zo goed mogelijk in te zetten ten behoeve van het lerende kind en zien de (lokale) overheid als partner in het realiseren van het beste onderwijs.

De belangrijkste pijlers voor goed onderwijs uit onze visie zijn:

- een warme, veilige en stimulerende leeromgeving;
- kinderen ondersteunen en begeleiden in hun groei naar zelfstandigheid;
- het lerende kind staat centraal;
- inzet op de brede ontwikkeling van de kinderen;
- onderwijs maak je samen (ouders, overheid en school);
- we zijn een lerende organisatie die een hoge kwaliteit nastreeft.

Werkgebied en juridische structuur

De stichting Librijn openbaar onderwijs te Delft is een stichting die bestuurlijk verantwoordelijk is voor het openbaar primair onderwijs in de gemeenten Delft en Rijswijk. Het is het bevoegd gezag van negen scholen voor basisonderwijs en twee scholen voor speciaal basisonderwijs.

De elf basisscholen bieden door hun geografische spreiding aan ouders en kinderen openbaar onderwijs in de naaste omgeving. In totaal kent Librijn per 1 oktober 2016 zestien onderwijslocaties; zes in Rijswijk en tien in Delft.

Binnen de scholen wordt mede invulling gegeven aan de wettelijke taken rond buitenschoolse opvang. Veelal in samenwerking met ouders en organisaties voor kinderopvang.

Leerlingaantallen

Het totaal aantal leerlingen is op Librijn niveau met 27 afgenomen. Dit kwam voornamelijk door de grote daling in het SBO met 25 kinderen. Met name De Bouwsteen heeft te maken met een grote uitstroom en een beperkte instroom. Het basisonderwijs stabiliseerde. Wel zagen we bij de Steenvoordeschool een daling door de uitstroom van een grote groep 8 en een normale instroom. De Schatkaart kende een aantal verhuizers en daalde weer. Andere scholen compenseren dit. Bij de basisscholen is nog steeds een grotere hoeveelheid kinderen in de onderbouwgroepen dan in de bovenbouwgroepen. Dat betekent dat bij een ongeveer gelijkblijvende instroom in de komende jaren een kleine toename van het aantal leerlingen verwacht mag worden.

De realisatie van het leerlingaantal voor dit jaar bleef met 59 achter bij de geprognosticeerde groei door de grote uitstroom bij de Steenvoordeschool en de daling van het SBO. De asielzoekersschool 'De Bazaar' schreef pas midden oktober de eerste leerlingen in, aan het eind van 2016 telde de school 50 leerlingen.

In het speciaal basisonderwijs is het leerlingaantal op de Elsenburgschool gedaald in verband met een grotere uitstroom van groep 8 leerlingen. Ook de Bouwsteen daalde dit jaar daardoor fors. Op dit moment is de verwijzing uit het samenwerkingsverband laag.

Leerlingaantallen	1-10 2016	1-10 2015	1-10 2014	1-10 2013	1-10 2012
Daltonschool 't Prisma	183	182	167	168	186
OBS Nicolaas Beets	213	219	219	218	195
Steenvoordeschool	344	375	364	362	363
De Bazaar (AZC school)	0	-	-	-	-
Wethouder Brederodeschool	224	218	220	221	210
De Omnibus	-	-	-	97	100
Parkschool	147	134	162	-	-
De Schatkaart	59	69	67	61	53
Delftse Daltonschool ^A	93	87	82	76	86
Freinetschool Delft ^B	438	438	429	526	561
De Eglantier Voorhof ^C	342	350	342	319	298
Montessorischool Jan Vermeer	417	404	392	384	362
Simon Carmiggelschool	172	161	170	175	177
De Eglantier Tanthof	178	175	184	173	181
De Elsenburgschool (SBO)	63	73	85	88	72
De Bouwsteen (SBO)	40	55	50	47	55
totaal	2913	2940	2933	2915	2899
Basisonderwijs	2810	2812	2798	2780	2772
Speciaal Basisonderwijs	103	128	135	135	127

^A per 1-10-2012 formeel onder 13QZ

^B incl. JPT 2012 en 2013 (formeel JPT aantallen onder de Omnibus, 13QZ)

^C Inclusief kopklas

Ontwikkelingen en projecten

Veel van de scholen van Librijn geven de vernieuwingen gestalte in de vorm van projecten. Een belangrijk project binnen Librijn is de zogenaamde 'Uitdaging' waarin alle scholen worden uitgedaagd om een projectvoorstel in te dienen rond een strategisch thema. Dit jaar was het thema 'duurzaamheid en duurzaamheidsbewustwording'. Alle scholen die een plan indienden kregen een startbedrag van € 2.000. De winnaars, De Elsenburgschool en de Jan Vermeerschool Raam, kregen € 5.000. De presentatie van de plannen vond plaats in het duurzaamheidshuis -Prêt-à-Loger- van de universiteit Delft. Op zich was deze presentatie aan elkaar al heel inspirerend.

Zes Delftse scholen sloten dit jaar een e-deal met de gemeente waarin afspraken zijn opgenomen tot het verminderen van de CO-2 uitstoot in Delft.

De voorbereiding van de school op het asielzoekerscentrum in Rijswijk heeft dit jaar plaatsgevonden. Librijn heeft hiermee inhoud gegeven aan haar maatschappelijke taak om onderwijs te bieden aan alle kinderen. Vanaf half februari is projectleider Iris Heijdelberg van start gegaan. Een team werd gevormd en geschoold en de huisvesting en inrichting werd voorbereid. De opening van het AZC liet op zich wachten maar begin oktober werden de eerste kinderen verwelkomt. Door een wanprestatie van internetprovider Ziggo bleef de school lange tijd verstoken van een internetverbinding.

In het kader van het onderwijs achterstandenbeleid werd in Rijswijk het taalbeleid opnieuw vormgegeven en ontwikkeld. Het accent kwam meer te liggen op de ontwikkeling van leesvaardigheid en de actieve betrokkenheid van ouders in deze. In Delft werd het beleid gecontinueerd. Veel scholen hebben inmiddels een jeugdbibliotheek ('de vindplaats') in de school. Verder werden schakelklassen, masterklassen en dubbele bezetting in de kleutergroepen gecontinueerd. Ook het VVE beleid werd voortgezet en het instrument "Kijk" werd ook bij de peuterspeelzalen ingevoerd. De bijbehorende 'Kijkmonitor' maakt het mogelijk om de kinderen te volgen gedurende de peuter- en kleuterleeftijd.

In het kader van Passend Onderwijs startte SBO de Elsenburgschool in Rijswijk een project om thuiszitters in Haaglanden toch een vorm van onderwijs aan te bieden. Deze huiskamerklas werd door het samenwerkingsverband SPPOH gefinancierd.

Sport en bewegen is een belangrijk onderdeel van ons onderwijs. Op dit moment krijgen alle groepen minimaal twee lesuren per week bewegingsonderwijs. Ook krijgen de Delftse kinderen in samenwerking met Sportfondsen, zwemactiviteiten in het kader van het project 'Swim to play' aangeboden. Dit wordt door Librijn bekostigd. De bekostiging van het reguliere bewegingsonderwijs is onder druk komen te staan omdat de nieuwe huisvestingsverordening in zowel Delft als Rijswijk voor kleinere groepen niet meer voorziet in de facilitering van twee lestijden bewegingsonderwijs. Librijn moet daarom extra uren in gymlokalen huren. Dit punt is in bespreking met beide gemeenten en zal naar verwachting in 2017 tot een conclusie komen.

Hoofdpijlers van het strategisch beleid

Librijn heeft in haar strategisch beleidsplan concrete doelen, indicatoren en normen opgenomen voor de periode 2015-2018. In het jaarverslag beschrijven we of de doelen zijn gerealiseerd volgens de gestelde indicatoren en bijbehorende normen.

1. Identiteit

Doel: Elke school maakt de identiteit van openbaar onderwijs zichtbaar in de beleidsvoornemens en de wijze waarop er naar buiten toe gecommuniceerd wordt.

In de schoolplannen voor de periode 2015-2018 en de schoolgidsen is uniformiteit bereikt over de beschrijving van de openbare identiteit en algemene toegankelijkheid van de scholen. In beleidsvoornemens is de openbare identiteit zichtbaar opgenomen. Daarnaast hebben 9 scholen ook dit jaar in maart actief deelgenomen aan de school!week van VOO. Zo stelden ze voor ouders en belangstellenden de school open tijdens de open dag in die week.

2. Missie, visie

Doel: De visie van Librijn is bij alle scholen herkenbaar terug te vinden in het schoolplan.

De visie en missie van Librijn zijn opgenomen in de nieuwe schoolplannen. Waarbij elke school een schoolvisie heeft die zich richt op lerende kinderen en activerend en uitdagend onderwijs waarbinnen kinderen leren om te leren.

Doel: De visie van Librijn wordt door de stakeholders onderschreven.

Er is nog onvoldoende zicht op de wijze waarop de ouders en medewerkers de visie van het openbaar onderwijs onderschrijven. Het voornemen is om dit in 2017 vanuit Librijn te bevragen aan de ouders. Uit de gesprekken met de GMR en de wethouders van Rijswijk en Delft blijkt een groot draagvlak voor de visie en het beleid van Librijn.

3. Librijn in de omgeving

Doel: Samenwerken en afstemming met de Centra voor Jeugd en Gezin ten aanzien van de onderwijszorgvragen van leerlingen.

Librijn participeert in twee samenwerkingsverbanden (PPO Delfland en PPO Haaglanden). Er is voor beide samenwerkingsverbanden in het kader van Passend onderwijs en jeugdzorg een gecoördineerde aanpak van zorgvragen gerealiseerd. In 2016 rapporteren de scholen een grote verbetering in de samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk en Jeugdzorg op schoolniveau.

Doel: Strategische allianties vormen met de kinderopvangorganisaties / BSO en inhoudelijke samenwerking met kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voor-, tussen- en naschoolse opvang ontwikkelen en stimuleren.

De meeste Librijn scholen hebben een samenwerking met kinderopvang organisaties. Voor een 60% van de scholen geldt ook inhoudelijke samenwerking of is deze in ontwikkeling. In Rijswijk is Brede school Steenvoorde als IKC gepositioneerd. In Delft is -met financiële stimulering van de gemeente- het IKC Eglantier Tanthof inhoudelijk van start gegaan. Samen met onze partners de Stichting Rijswijkse Kinderopvang en Peuterzaal De Eglantier. Ten behoeve van een IKC bij de Jan Vermeerschool aan de Maria Duystlaan zijn de eerste gesprekken gevoerd.

Doel: Uitvoering geven aan het gemeentelijk beleid.

Het OAB beleid voor de Gemeente Delft is ingevuld met minder middelen dan voorgaande jaren vanwege de slechte financiële situatie van de gemeente. De scholen stimuleren sport en bewegingsbeleid door gymlessen van vakdocenten waarbij de gemeenten co financieren. De Delftse scholen doen mee aan Swim2play.

Verder is het beleid van Librijn inzake gezonde scholen en duurzaamheid in lijn met het gemeentelijk beleid.

Doel: Een goede spreiding van openbaar onderwijs te handhaven met een gevarieerd aanbod van onderwijsconcepten en vormgeving in scholen.

De scholen van Librijn zijn zo gesitueerd dat de scholen op loop-/fietsafstand te bereiken zijn. Er is daarbij keuze uit verschillende onderwijsconcepten in zowel Delft en Rijswijk (Dalton Onderwijs, IPC, Montessori, Freinet).

4. Onderwijs, de kernopdracht

Doel: Realiseren van een veilige leeromgeving en stimulerend pedagogisch klimaat.

Alle scholen hebben beleid voor een veilig schoolklimaat. Het veiligheidsbeleid is in 2016 geactualiseerd. We zien in de scholen een breed scala van aanpakken en onderwijsvormen op dit gebied.

Internet en sociale media worden als onderdeel van het leer- en schoolklimaat gezien. Librijn heeft hierop beleid vastgelegd in het Social Media protocol. Ook hier zien we vele uitvoeringsvormen in de scholen.

Doel: Hoge opbrengsten en goede kwaliteitszorg

Het bestuur van Librijn wil de ontwikkeling van cognitieve en sociale competenties bij haar leerlingen ondersteunen vanuit een goede kwaliteitszorg op haar scholen. De scholen werken opbrengstgericht waarbij het niet alleen gaat om taal en rekenen maar ook om sociaal emotionele en creatieve vorming. Binnen Librijn worden normen en indicatoren ontwikkeld met betrekking tot de leeropbrengsten. Scholen stemmen hier de jaarplannen op af. Alle scholen streven er naar om in 2018 te voldoen aan de normen van het bestuur van Librijn. In 2016 hebben de scholen voor de verantwoording van de eindopbrengsten,

landelijke eindtoetsen gebruikt. Ook sociale competenties worden gemeten, veelal bestaat hiervoor in de scholen een cyclische werkwijze.

Doel: Doorgaande Lijn

Er is bij diverse scholen een actieve samenwerking met partners van de voorschool en het voortgezet onderwijs, gericht op de warme overdracht en de aansluiting van de leerlijnen. In Delft zijn de banden met het openbaar voortgezet onderwijs aangetrokken. Een betrouwbaar beeld over de schoolloopbaan in het VO van oud leerlingen, is nog niet beschikbaar door onvolledige aanlevering van gegevens.

Doel: Zorgverbreding

In de ondersteuningsprofielen van de scholen staat naast het basisprofiel ook een specifiek aanbod. Veel scholen hebben inmiddels inhoud gegeven aan de zorgverbreding door de uitvoering van specifieke onderwijsarrangementen. De school ondersteuningsprofielen worden in 2017 geëvalueerd.

5. Medewerkers, het belangrijkste kapitaal

Doel: Librijn realiseert goed werkgeverschap

De norm die Librijn opgesteld heeft voor dit doel is in 2016 nog niet geëvalueerd. Dat wil zeggen dat de individuele scholen medewerkers op dit doel hebben bevraagd maar er voor Librijn nog geen overall analyse is gemaakt van de gegevens van de scholen.

Doel: Medewerkers zijn toegerust voor hun taak, werken aan het vergroten van hun professionele kwaliteit.

Elk jaar stelt de directie van de school een scholingsplan op voor de medewerkers en het bestuur verzorgt dit voor de directieleden. Ook in 2016 is het scholingsbudget bijna volledig ingezet, een bewijs dat de (individuele) scholing toeneemt. Ook mochten wij nieuwe masters verwelkomen.

Doel: Librijn levert een bijdrage aan de opleiding van jonge leerkrachten via het bieden van stageplaatsen en Lio plaatsen en het begeleiden van studenten.

Librijn biedt stageplaatsen in het kader van Opleiden in de school. Er is hiervoor een nieuw convenant afgesloten met de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Rotterdam. Op 80% van de scholen is een opgeleide coach aangesteld.

Doel: Er wordt in een samenwerkingsverband met het openbaar onderwijs Den Haag en de afd. Pabo van de Haagse Hogeschool een aanbod gerealiseerd voor de scholing van (startende) leerkrachten. Doel is om de benodigde competenties gedurende de loopbaan te ontwikkelen tot een excellent niveau.

Voor startende leerkrachten is er met onze partners een traineeship ontwikkeld vanuit het project Versterking Samenwerking. In 2016 hebben 32 leerkrachten van Librijn gebruik gemaakt van dit aanbod door deelname aan het traineeship.

6. Huisvesting en ICT

Doel: Leegstand in locaties wordt tegengegaan, gestreefd wordt naar een efficiënte bezetting en een doelmatig en duurzaam onderhoudsbeleid.

In 2016 is de leegstand in de scholen nog niet teruggebracht tot minder dan 8%.

Er is met de gemeente Delft en de grote schoolbesturen gewerkt aan een visie op het huisvestingsplan voor de wijk Tanthof. Er is een duurzaamheidsplan opgezet voor de gebouwen en installaties (waaronder zonnepanelen met een educatief karakter).

In het onderwijsprogramma is door een "uitdaging" inhoud gegeven aan duurzaamheid.

Doel: -In het kader van het integraal huisvestingsplan ontwikkelen van plannen t.b.v. vernieuwing van scholen.

In Rijswijk is het Plan van Eisen voor de nieuwbouw in het Rembrandtkwartier ('t Prisma) vastgesteld en is de architectenkeuze afgerond. In Delft is door de gemeente een eerste schets gemaakt voor de gebiedsontwikkeling aan de Maria Duystlaan. Ten behoeve van de renovatie en verbouw van het IKC-pand voor de Eglantier Voorhof is een toereikend budget verkregen.

Doel: Ontwikkelen en vernieuwen ICT visie en het bijbehorend beleids- en investeringsplan

In 2016 is een start gemaakt met het opnieuw aanbesteden van het ICT en netwerkbeheer.

7. Financiën

Doel: De financiële exploitatie is in evenwicht.

De financiële exploitatie is niet in evenwicht. Er is extra geïnvesteerd in kleine scholen en er waren dit jaar hoge interim kosten.

Doel: Het marktaandeel leerlingen in het Basisonderwijs wordt behouden of vergroot.

Het aantal leerlingen in Delft en Rijswijk is iets afgenomen met name door krimp van het SBO. Door de start door andere besturen van twee nieuwe scholen in Rijswijk, is het percentuele marktaandeel in Rijswijk licht gedaald. In Delft was een lichte groei te zien

8. Organisatie, bestuur, toezicht en verantwoording

Doel: De code 'goed bestuur' is leidend, het interne toezichtkader wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

Dit verslagjaar is samen met de raad van toezicht verder inhoud gegeven aan het toezicht. Librijn voldoet aan de Code 'Goed bestuur'. Het bestuur heeft op vrijwillige basis deelgenomen aan een bestuurlijke visitatie van de PO-Raad.

Doel: Onderzoek naar mogelijke strategische allianties in bestuurssamenwerking.

De samenwerking met 'De Haagse Scholen' en de Haagse Hogeschool is gecontinueerd. Ook wordt samengewerkt in de vervangingspool West. Met vijf regionale openbare besturen en de Hogeschool Den Haag is een subsidieaanvraag gedaan voor de ontwikkeling van een opleidingsschool. De ontwikkeling wordt voortgezet.

Doel: De openbare verantwoording t.a.v. realisatie van strategische doelen en resultaten wordt vergroot.

In dit jaarverslag is uitgebreid verslag gedaan van de strategische doelen en resultaten. De raad van toezicht heeft hiernaast een meer gedetailleerd verslag ontvangen. De informatie op 'Vensters voor PO' is door de scholen van begeleidend commentaar voorzien en aangevuld.

3. Bestuur en Raad van toezicht

Raad van toezicht

De raad van toezicht heeft in het verslagjaar een nieuw lid en een nieuwe voorzitter verwelkomd. De raad van toezicht heeft intensief gezocht naar een nieuwe voorzitter en deze gevonden in de persoon van de heer Arno van Kempen. De heer Klaas Hiemstra heeft op 1 mei 2016 de voorzittershamer overgedragen. Op passende wijze is afscheid genomen van de heer Hiemstra die sinds de oprichting van de stichting in verschillende rollen bij Librijn betrokken is geweest. Mevrouw Sandra ten Holter trad in maart als lid toe tot de raad van toezicht.

De nieuw samengestelde raad van toezicht heeft uitgebreid stil gestaan bij de wijze waarop zij het toezicht wil inrichten en vormgeven. Hierbij is voortgebouwd op het reeds aanwezige toezichtkader. In het kader van deskundigheidsbevordering heeft een aantal leden seminars en scholing gevolgd, georganiseerd door de VTOI.

Librijn hanteert de "Code Goed bestuur" van de PO-Raad. De raad van toezicht heeft toegezien op het naleven hiervan door het bestuur en op eventuele afwijkingen. De raad heeft het initiatief van het bestuur om deel te nemen aan de vrijwillige bestuursvisitatie door de PO-Raad ondersteund. De raad heeft een actieve bijdrage geleverd aan het zelfevaluatie rapport van Librijn en een gesprek gevoerd met de visitatiecommissie. De raad is blij met het positieve visitatierapport en neemt de suggesties en adviezen mee in de verdere ontwikkeling van het toezicht.

De raad van toezicht heeft twee commissies ingesteld. De financiële auditcommissie bestaat uit de dames Baan en Looij. De remuneratiecommissie werd tot 1 mei 2016 gevormd door de heren Hiemstra en Beek en daarna door de heren Van Kempen en Beek. De financiële auditcommissie heeft voor de raad van toezicht een advies opgesteld inzake de vaststelling van de jaarrekening 2015 en de begroting 2017. Hiervoor heeft de commissie overleg gevoerd met het bestuur, de directeur financiën en bedrijfsvoering en de accountant.

De remuneratiecommissie heeft dit jaar een beoordelingsgesprek gevoerd met de directeur/bestuurder.

In 2016 heeft de raad van toezicht vijf keer vergaderd. Twee keer heeft de vergadering plaatsgevonden op een schoollocatie waarbij de raad tevens een gesprek heeft gevoerd met de directie van de school. De reguliere beleidstukken zijn in het verslagjaar de bestuurstafel gepasseerd.

Op voorstel van het bestuur en het advies van de financiële auditcommissie van de raad van toezicht is ingestemd met de jaarrekening over 2015 en de begroting voor 2017. Ook is het bestuursbesluit tot vaststelling van het bestuursformatieplan 2016-2017 door de raad van toezicht goedgekeurd.

Daarnaast heeft de raad van toezicht goedkeuring verleend aan het besluit van het bestuur tot de verwerving van een gebouw aan de van Slingelandtlaan in Delft.

De raad heeft kennisgenomen naar de in opdracht van het bestuur uitgevoerde risicoanalyse en het advies ten aanzien van het aan te houden weerstandsvermogen. In de begroting 2017 is de risicoanalyse op hoofdlijnen opgenomen en verwerkt.

Verder heeft de raad met het bestuur gesproken over de te voeren strategie rond kleine schoollocaties en huisvesting van de scholen.

Met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad is twee keer gesproken over de algemene gang van zaken binnen Librijn en het thema passend onderwijs. Tevens is overleg gevoerd over de werving en selectie van de voorzitter van de raad van toezicht.

Overleg en informatie gemeenten

De gemeenteraden van Delft en Rijswijk hebben in 2016 het jaarverslag en de jaarrekening van Librijn over 2015 alsmede de begroting voor 2017 toegezonden gekregen. De gemeenteraden hebben deze ter kennisname aangenomen.

De bestuurder heeft, samen met de voorzitter van de raad van toezicht en de directeur financiën en bedrijfsvoering, aan de wethouders van de gemeenten Rijswijk en Delft een toelichting gegeven op de begroting 2016.

De bestuurder en de directeur financiën en bedrijfsvoering hebben de wethouders een toelichting gegeven op de jaarrekening en het jaarverslag 2015.

In- en uittrede van raad van toezichtleden

Op 1 mei 2016 heeft de heer K. Hiemstra zijn lidmaatschap van de raad tussentijds beëindigd. De heer Hiemstra heeft in november 2015 een nieuwe termijn aanvaard met de aantekening dat hij zou aftreden op het moment dat een nieuwe voorzitter was gevonden. Van 11 november 2015 tot 1 maart 2016 bestond er een vacature in de raad van toezicht. Op 1 maart 2016 is mevrouw A.C.B. ten Holter en per 1 mei 2016 is de heer A.L. van Kempen door de gemeenteraden van Delft en Rijswijk benoemd tot lid van de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft de heer Van Kempen gekozen als voorzitter.

Samenstelling raad van toezicht

De raad bestaat uit de volgende leden:

Voorzitter	dhr. mr. A.L. van Kempen (per 1 mei 2016) dhr. ir. K. Hiemstra (tot 1 mei 2016)
Vice voorzitter	mw. drs. M.S. Baan
Lid	dhr. drs. S.O. Beek
Lid	mw. drs. C. Looij
Lid	mw. drs. A.C.B. ten Holter (per 1 maart 2016)

Nevenfuncties leden raad van toezicht

De heer Hiemstra is bezoldigd bestuurder van de stichting School en Veiligheid.
De heer Van Kempen is wethouder van de gemeente Teylingen.
Mevrouw Baan is uit hoofde van haar functie bestuurder in een aantal stichtingen voor passend onderwijs (buiten de regio van Librijn).
Geen van de andere leden van de raad van toezicht vervulde in het verslagjaar andere bestuurlijke of toezichtfuncties buiten Librijn.

Accountant

De raad van toezicht heeft ten behoeve van de controle op de jaarrekening de heer W. Touw RA van KPMG als accountant aangezocht en benoemd.

Bestuur van de stichting

Het bestuur van de stichting Librijn is opgedragen aan de directeur/bestuurder. Deze vormt het bevoegd gezag in de zin van de Wet Primair Onderwijs.
Directeur/bestuurder: dhr. drs. E. Klompmaker

Bestuursbesluiten worden vastgelegd in een besluitenregister. Dit register wordt ter kennis gebracht van de raad van toezicht van Librijn.

De bestuurder was in 2016 lid van de remuneratiecommissie van de vereniging PO Raad. Dit is een onbezoldigde functie.

De bestuurder was in 2016 uit hoofde van zijn functie onbezoldigd bestuurslid van:

- Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden (28-02);
- Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (28-15);
- Een aantal verenigingen van eigenaren/stichtingen die ten formele eigenaar zijn van de schoolgebouwen van Librijn.

Vergoeding raad van toezicht en directeur/bestuurder

Elk lid van de raad van toezicht ontvangt jaarlijks een netto onkostenvergoeding van 550 euro.

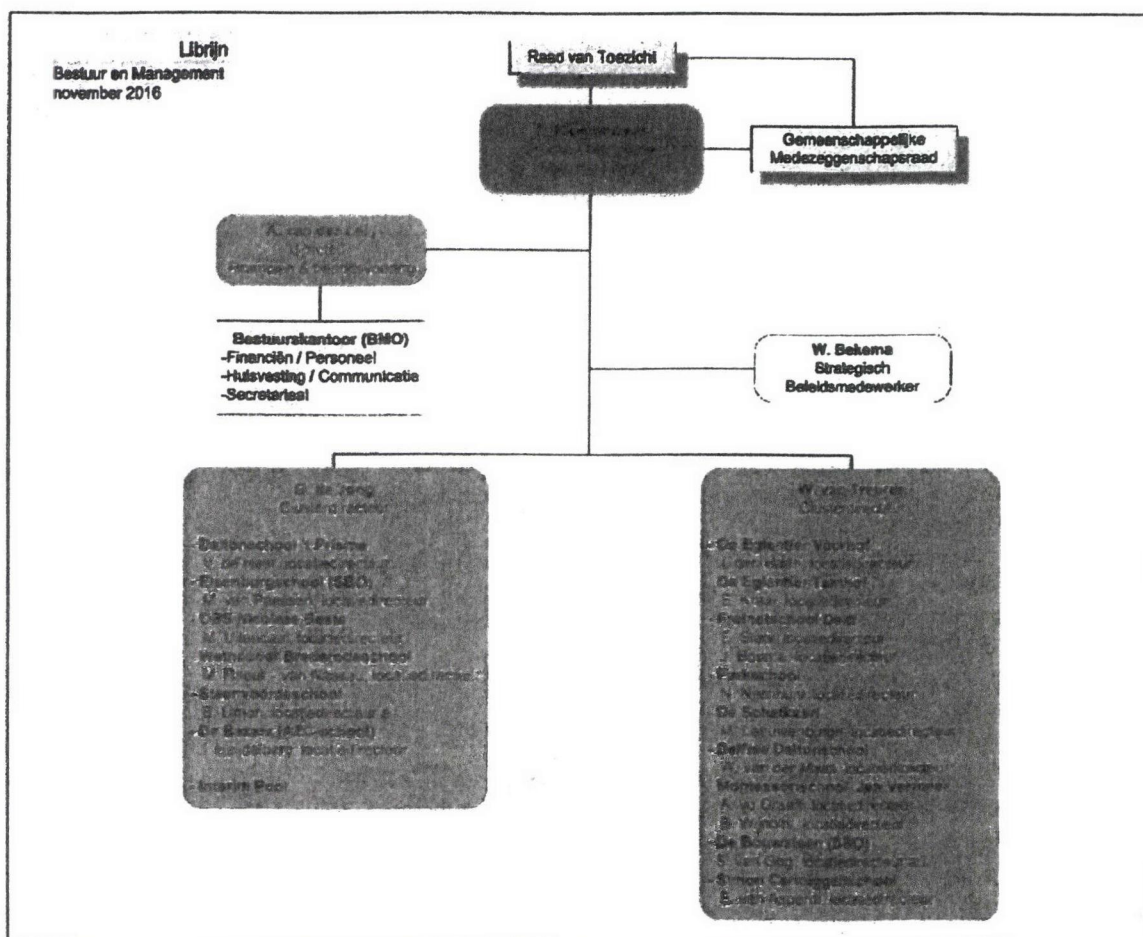
De directeur/bestuurder heeft een aanstelling binnen de CAO Primair Onderwijs en ontvangt geen bijzondere toelagen of looncomponenten. Het salarisniveau ligt ruim onder

Het bruto jaarsalaris over 2016 bedraagt € 98.713
De werkgeversbijdrage aan het pensioenfonds bedraagt € 13.229

Librijn werkt met een clusterstructuur waarbij een Rijswijks - en een Delfts cluster zijn gevormd.

Het managementoverleg bestaande uit clusterdirecteuren, de directeur financiën & bedrijfsvoering en de strategisch beleidsmedewerker is het centrale management en adviserend overleg binnen Librijn.

De afstemming met het plaatselijk beleid zijn er aparte overleggen voor de Delftse - en Rijswijkse schooldirecties.

Het bestuurskantoor ondersteunt bestuur, management en scholen en staat onder leiding van de directeur Financiën en Bedrijfsvoering.

Belangrijke wijzigingen in de personele bezetting

Per 1 februari 2016 is mevrouw I. Heijdelberg gestart als projectleider en locatiedirecteur van de nieuwe school op het asielzoekerscentrum: 'De Bazaar'. De vacature die hierdoor ontstond aan de Parkschool is per 1 maart ingevuld door de heer N. Nijenhuis. Deze heeft de Steenvoordeschool verlaten. Per 1 augustus 2016 heeft de heer Van der Worm afscheid genomen als locatiedirecteur van 't Prisma. Hij is opgevolgd door mevrouw V. de Heer. De heer B. Limon en mw. S. van Gog hebben gedurende dit jaar langere tijd als interim locatiedirecteur gefungeerd bij respectievelijk de Steenvoordeschool en De Bouwsteen.

5. Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Doel

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) streeft er naar een volwaardige gesprekspartner te zijn voor de directeur/bestuurder van Librijn Openbaar Onderwijs. De GMR wil actief bijdragen aan kwalitatief hoogwaardig openbaar onderwijs in Delft en Rijswijk en doet dit als volgt:

- door het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het beleid van Librijn
- door terugkoppeling te geven over de resultaten van dit beleid die hij ontvangt vanuit 'het veld' (personeel en ouders).

Samenstelling

De GMR bestaat uit 12 leden: zes ouders en zes leerkrachten. De zittingstermijn van de GMR-leden bedraagt drie jaar. Elk jaar treden niet meer dan vier leden af, om zo opgedane ervaring te behouden en over te dragen en de gewenste continuïteit te borgen.

Werkwijze

In de regel heeft de GMR zes vergaderingen per jaar. Elke vergadering bestaat uit een besloten gedeelte (het Onderling Beraad) en een gedeelte waarin overlegd wordt met de directeur/bestuurder (de Overleg Vergadering).

Het dagelijks bestuur (DB) van de GMR heeft vooroverleg met de directeur/bestuurder en stelt de agenda's op van de Overleg Vergadering en het Onderling Beraad. De GMR wordt secretariaal ondersteund en maakt, waar en indien nodig, gebruik van externe adviseur(s).

Kwaliteit(borging)

Voor nieuwe leden van de GMR en nieuwe leden van de Medezeggenschapsraden van de scholen wordt elk jaar een training verzorgd, waarin ze de basiskennis omtrent medezeggenschap kunnen opdoen. Ook is er een actuele verdieping-/verrijkingscursus aangeboden om de reeds ervaren (G)MR leden te scholen.

Periodieke onderwerpen:

Naast onderwerpen die vanuit het Ministerie van OCW, de PO-raad of door veranderingen in de politiek en wetgeving worden geïnitieerd, zijn er onderwerpen die jaarlijks terugkomen op de agenda van de GMR. Deze onderwerpen zijn:

- Bestuursformatieplan;
- Uitgangspunten en Beleidsvoornemens Financieel beleid t.b.v. de begroting Librijn;
- Begroting Librijn;
- Jaarrekening en Jaarverslag Librijn;
- Twee keer een gesprek tussen GMR en Raad van Toezicht.

Een selectie van onderwerpen uit 2016

Functiebeschrijving en waardering locatiedirecteur:

In een zorgvuldig en intensief traject is de functiebeschrijving en waardering van de functie locatiedirecteur uiteindelijk vastgesteld. De P-GMR heeft na kritisch te hebben meegekeken uiteindelijk zijn instemming op de beschrijving en waardering gegeven.

Taakbeleid / evaluatie 40-urige werkweek / Werkdruk:

Gedurende het jaar zijn de onderwerpen taakbeleid, 40-urige werkweek en werkdruk herhaaldelijk aan bod gekomen. De GMR heeft hierin aandacht gevraagd voor de werkdruk in algemene zin en die als gevolg van (toename in) administratieve taken. De GMR steunt en volgt nauwgezet het genomen initiatief voor een pilot op twee

schoollocaties met externe ondersteuning/begeleiding. Ook komend jaar zal de GMR aandacht blijven vragen voor de werkdruk.

Procedure aanstelling Locatiedirecteur:

De P-GMR heeft bij de bestuurder de vraag gesteld om een uniforme procedure voor de aanstelling van een locatiedirecteur op te stellen. Doel van de P-GMR is met deze procedure te komen tot een uniforme wijze van aanstelling, waarin een terugkoppeling van ervaringen van betrokkenen met de locatiedirecteur voorafgaand aan de definitieve aanname zijn geborgd. De procedure is in wording.

Overzicht jaarplan medezeggenschapsonderwerpen:

Om pro-actiever te kunnen handelen heeft de GMR een overzicht opgesteld van de onderwerpen die naar zijn idee in een schooljaar aan de orde komen. Doel is enerzijds tijdige informatievoorziening naar GMR en anderzijds behandeling van relevante onderwerpen in verschillende stadia (concept, voorlopig, definitief). Op deze wijze wordt niet alleen het eindresultaat, maar ook het proces gevolgd.

Casus Passend onderwijs:

Tijdens het overleg met de Raad van Toezicht is passend onderwijs door de GMR aan de hand van een actuele casus besproken. Aan de hand van deze casus zijn aandachtspunten kritisch bekeken en zijn door de bestuurder acties richting de samenwerkingsverbanden genomen.

Eigen risicodragerschap vervangingsfonds:

De P-GMR heeft ingestemd met het eigen risicodragerschap voor het vervangingsfonds per 1 januari 2016.

Middels een verklaring heeft de P-GMR aangegeven in te stemmen met het besluit tot eigen risicodragerschap vervanging.

Vernieuwd protocol ziekteverlof:

Vanuit de GMR is benadrukt dat niet alleen de zieke werknemer verantwoordelijk is voor zijn terugkeer in het arbeidsproces, maar ook de leidinggevende/casemanager. Het betreft een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. De GMR heeft ervoor gepleit om in het protocol een passage op te nemen dat er bij de beoordeling van de naleving, sprake is van redelijkheid en billijkheid. Onder toezegging hiervan en van een evaluatie van het protocol over een jaar, is door de P-GMR ingestemd met het protocol.

Deelname Bestuurlijke visitatie PO Raad:

De GMR heeft zijn bijdrage geleverd aan de Pilot bestuurlijke visitatie, die is uitgevoerd door de PO-raad. De GMR kijkt terug op een interessante visitatiemiddag waarin herkenbare positieve punten en aandachtspunten zijn benoemd. De GMR kijkt uit naar de implementatie van de verbeterpunten en blijft deze in 2017 monitoren.

GMR vertegenwoordiging in Benoeming Advies Commissie (BAC) RvT leden:

Bij de gehouden selectiegesprekken voor twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht heeft een afvaardiging van de GMR plaatsgenomen in de benoemingsadviescommissie. De ervaringen waren voor alle betrokken partijen dusdanig positief dat besloten is deze vorm voor toekomstige benoemingen te continueren en formeel in een procedure vast te leggen.

Faciliteitenregeling GMR:

De GMR heeft ingestemd met een aanpassing van de faciliteitenregeling van de GMR waarbij het aantal uren voor de vicevoorzitter (indien dit een P-GMR-lid betreft) is verhoogd.

Samenstelling GMR schooljaar 2015-2016

Heidi Deijkers	Oudergeleding Simon Carmiggelschool
Benno Geerdink	(voorzitter) Oudergeleding Eglantier Voorhof
Mario Menheere	Oudergeleding 't Prisma
Ton de Rond	Oudergeleding Elsenburgschool
Rowien Jager	Oudergeleding Eglantier Tanthof
Lonneke van Vooren	Oudergeleding Jan Vermeerschool
Peter Holswilder	Personeelsgeleding Steenvoordeschool
Mirna Bos	Personeelsgeleding Bouwsteen
Tirza Drisi	Personeelsgeleding Parkschoon
Mariëlle Geerling	Personeelsgeleding deelraden
Jerry Stam	Personeelsgeleding Freinetschool Delft

6. Librijn en bedrijfsvoering

Functiemix

De functiemix is de verdeling van leraren (in voltijdbanen, WTF) over de salarisschalen LA, LB en LC die in de CAO zijn opgenomen.

Librijn heeft de laatste jaren een actief beleid gevoerd om de functiemix te realiseren. Door duidelijke eisen te stellen aan de competenties en vaardigheden van de LB-leerkrachten, bereiken we dat de kwaliteit van het leerkrachtenkorps stijgt.

Natuurlijk betekent dit ook investeren in scholing en begeleiding om medewerkers op het niveau van de LB-leerkracht te brengen.

Librijn heeft er voor de basisscholen voor gekozen om de LC functie niet in te voeren. Dit impliceert dat de doelstelling ten aanzien van het aantal te benoemen LB leerkrachten gesteld wordt op 46%.

Librijn heeft de functiemix grotendeels gerealiseerd, 42% van de leerkrachten in het basisonderwijs is LB-leerkracht. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorig jaar. Dit is verklaarbaar door de uitbreiding van de interimpool met relatief meer LA leerkrachten. De resterende 4 % is de doelstelling voor 2017. We trachten het aandeel LB leerkrachten in de scholen te verhogen naar meer dan 46% zodat dit de interimpool compenseert.

Naam	LA	LB	Totaal	% LB	Doel LB	Verschil
't Prisma	5,76	3,40	9,16	37,1%	4,21	0,81
OBS Nicolaas Beets	4,56	4,06	8,62	47,1%	3,97	-0,09
Steenvoordeschool	10,91	6,74	17,65	38,2%	8,12	1,38
De Bazaar	1,00	0,60	1,60	37,5%	0,74	0,14
Weth. Brederodeschool	5,80	4,73	10,53	44,9%	4,84	0,11
Parkschool	5,44	4,60	10,04	45,8%	4,62	0,02
De Schatkaart	2,71	1,59	4,30	37,0%	1,98	0,39
Delftse Daltonschoon	2,26	3,56	5,82	61,2%	2,68	-0,88
Freinetschool	12,21	9,96	22,17	44,9%	10,20	0,24
De Eglantier Voorhof	8,72	7,22	15,94	45,3%	7,33	0,11
Jan Vermeerschool MD In	5,12	3,48	8,60	40,5%	3,96	0,48
Jan Vermeerschool Raam	6,17	5,60	11,77	47,6%	5,41	-0,19
Simon Carmiggeltschool	5,88	3,86	9,74	39,6%	4,48	0,62
De Eglantier Tanthof	5,66	3,40	9,06	37,5%	4,17	0,77
Totaal basisscholen	82,20	62,80	145,00	43,3%	66,70	3,90
Interimpool	6,43	1,40	7,83	17,9%	3,60	2,20
Totaal basisonderwijs	88,63	64,20	152,83	42,0%	70,30	6,10

Op de scholen voor Speciaal Basisonderwijs zijn de leraren aangesteld in een LB functie en moet volgens de functiemix 14% van de leraren aangesteld worden in een LC functie. Door de kleine omvang van de scholen is de realisatie lastig.

Op de Elsenburg SBO is een LC leerkracht benoemd voor 0,3 WTF. Het aantal WTF onderwijsgeevenden ligt rond de 8. Dat betekent dat 1,1 WTF aan LC functies het doel is. Een werving heeft dit jaar geen kandidaten opgeleverd. Daarom zijn we begonnen met het intern opleiden van leerkrachten. In de komende periode zullen we bekijken of dit het gewenste aantal LC leerkrachten gaat opleveren.

Bij SBO De Bouwsteen is de LC leerkracht in 2016 uit dienst getreden. Op dit moment is de formatie ingevuld en zal nader bekeken worden hoe de LC formatie kan worden gerealiseerd.

School	Aantal wtf LC benoemd op 1 okt	Streefdoel WTF LC	Aantal wtf LC nog te benoemen
--------	--------------------------------	-------------------	-------------------------------

SBO Elsenburgschool	0,3	1,1	0,8
SBO De Bouwsteen	0,0	0,55	0,55
Totaal speciale basisscholen	0,3	1,65	1,35

Personele Kengetallen

Het aantal medewerkers zonder de korttijdelijke invallers is in 2016 ten opzichte van 2015 met 8 toegenomen van 273 naar 281. In totaal gaat het om 205 WTF t.o.v. 195 WTF in 2015. Naast de opening van de nieuwe school "De Bazaar", draagt hieraan de vergroting van de interimpool bij. 80% van de medewerkers heeft een vaste aanstelling.

De percentuele verdeling man-vrouw is niet substantieel gewijzigd, het percentage vrouwen nam met 1% toe. De mannen zijn sterk ondervertegenwoordigd.

De leeftijdsverdeling binnen Librijn is goed verdeeld. 27% is ouder dan 54 jaar, dit is het landelijk gemiddelde. Librijn zet in op het werven van jonge leerkrachten en mannen.

Slechts 29% van de medewerkers werkt full-time, 48% werkt vier dagen of meer.

Aantal medewerkers, man-vrouw en leeftijdsverdeling¹

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal	
15 tot 25 jaar	9	2	11	4%
25 tot 35 jaar	51	9	60	21%
35 tot 45 jaar	68	8	76	27%
45 tot 55 jaar	49	9	58	21%
55 tot 65 jaar	61	15	76	27%
65 jaar en ouder	0	0	0	0%
Totaal	238	43	281	
Totaal in procenten	85%	15%		

Aantal vrouwen in managementfuncties²

Directiefunctie	Vrouw	Man	Totaal	
Bovenschools en clusterdirecteuren	1	2	3	15%
Locatiedirecteuren	13	4	17	85%
Totaal	14	6	20	
Totaal in procenten	70%	30%		

In- en uitstroomgegevens personeel

In het jaar 2016 zijn 28 mensen uitgestroomd en 36 mensen in dienst getreden.

Vijf personen gingen met (flexibel) pensioen. Twee medewerkers werden ontslagen in verband met blijvende arbeidsongeschiktheid.

Onze collega Ineke Veldkamp van montessorischool Jan Vermeer overleed in 2016 na een kort ziekbed.

Van drie medewerkers werd het dienstverband met een vaststellingsovereenkomst beëindigd. Librijn voert een terughoudend beleid ten aanzien van ontslaguitkeringen, dit jaar was dit minder dan € 22.000.

Ziekteverzuim

¹ 31 december 2016

² Zonder directeur/bestuurder

Librijn maakte in 2016 gebruik van de diensten van arbodienst 'Perspectief' bij de begeleiding van zieken en de uitvoering van het ziekteverzuimbeleid. Een aantal keer per jaar is er overleg met de arbo arts in het sociaal medisch team. De arbeidsdeskundige van Perspectief heeft intensief contact met leidinggevendenden.

Binnen Librijn bedraagt het kort verzuim 0,54%, het middellang verzuim 0,42% en het lang verzuim 5,77%. Het verzuim langer dan twee jaar bedraagt 0,56%.

Het totaal ziekteverzuim is 7,22% en de meldingsfrequentie 0,97. Het ziekteverzuim laat in vergelijking met 2015 een stijging zien van 0,7%. De meldingsfrequentie daalt met 0,12.

Ten opzichte van het landelijk verzuimpercentage voor het primair onderwijs³ scoren we dit jaar 0,8% hoger. Ook landelijk wordt vanaf 2014 een stijgende trend waargenomen. Librijn streeft naar een ziekteverzuimpercentage van minder dan 5,5% en heeft haar doel dit jaar niet bereikt. Wel is de meldingsfrequentie binnen de gestelde norm.

We zien dit jaar zowel de meldingsfrequentie als het kort en middellange verzuim afnemen. Het lang verzuim en het verzuim langer dan twee jaar neemt toe. Dit laatste ook door verlengde procedures bij het UWV.

De leidinggevendenden zijn dit jaar door de arbodienst tweemaal geschoold in het omgaan met (ziekte)verzuim en het voeren van verzuimgesprekken. Ook heeft de arbodienst per school een nadere analyse gemaakt van het verzuim en gerichte adviezen gegeven ten aanzien van re-integratie.

Uit de analyse blijkt dat met name het verzuim in het speciaal basisonderwijs dit jaar hoog is. Er is op beide kleine SBO scholen sprake van langdurig zieken, hieronder ook werk gerelateerde ziekte. Verder zien we dat op de scholen met een ouder leerkrachtenbestand het verzuim hoger is. In algemeenheid zien we het verzuim na het 45-ste jaar toenemen.

Het terugdringen van het ziekteverzuim blijft een belangrijk speerpunt. Nu het verzuim wederom stijgt zullen opnieuw maatregelen genomen worden om het verzuim terug te dringen. Hierbij zullen we specifiek kijken naar maatregelen rond duurzame inzetbaarheid.

Vertrouwenspersoon en contactpersonen

De vertrouwenspersoon maakt geen deel uit van de Librijn organisatie en is onafhankelijk. De vertrouwenspersoon kan bij een breed spectrum van klachten, vragen of bemiddelingsverzoeken op professionele wijze bemiddelen en handelen. Klachten of vragen kunnen afkomstig zijn uit alle geledingen van de school, dat wil zeggen ouders, leerlingen, leraren, ondersteunend personeel en directie. De vertrouwenspersoon handelt conform de klachtenregeling van Librijn en houdt zowel contact met de contactpersonen in de school als met een vertegenwoordiger van het bestuur. De vertrouwenspersoon meldt elke klacht geanonimiseerd, met een korte inhoudelijke beschrijving, per mail aan het bestuur. Na afhandeling wordt eveneens een melding gedaan met een korte beschrijving van het resultaat.

Naast de vertrouwenspersoon heeft een school ook een contactpersoon. Deze wijst de weg maar lost een probleem niet zelf op. Betrokkenen kunnen vervolgens zelf werken aan een oplossing. Een contactpersoon kan op verzoek van betrokkenen wel een bemiddelende rol spelen.

Mevrouw T. Lansbergen is de externe vertrouwenspersoon van Librijn, zij vervult deze rol vanuit de onderwijsondersteuningsdienst 'Onderwijs Advies'. Dit jaar werd twee maal plenair overlegd met de contactpersonen in de school en vond scholing plaats. In 2016 heeft de vertrouwenspersoon twee adviesverzoeken van medewerkers gekregen inzake een te voeren gesprek met de leidinggevende.

Klachten, bezwaar en beroep

Librijn heeft een klachtenregeling waarin het in gezamenlijkheid oplossen van de klacht uitgangspunt is. In gevallen dat dit niet lukt kan de klager een formele klacht indienen bij de (cluster)directie, het bestuur of de externe landelijke klachtencommissie. Bij een formele klacht binnen het bestuur wordt de interne klachten- en bezwaarcommissie om advies gevraagd. Deze hoort de betrokkenen voordat het advies wordt uitgebracht. De

³ Landelijk cijfer over 2016 is nog niet bekend, in 2015 was het OP verzuim 6,4% (Bron: Stamos)

klachtencommissie bestaat uit een onafhankelijk voorzitter (die geen deel uitmaakt van de Librijn organisatie) en een secretaris/notulist. Door deze commissie wordt het principe van hoor en wederhoor toegepast.

Besluiten die genomen worden door de directie en het bestuur zijn in het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht vatbaar voor bezwaar en beroep. Ook in het geval van bezwaar wordt de commissie om advies gevraagd.

In 2016 is de interne klachtencommissie betrokken geweest bij de klacht van een ouder die het niet eens was met de handelswijze van een leerkracht. Deze klacht is na onderzoek en advies van de commissie niet ontvankelijk verklaard. Er zijn twee bezwaren behandeld van personeelsleden die het niet eens waren met een negatieve beoordeling door de leidinggevende. In beide gevallen heeft het bestuur het bezwaar op procedurele gronden gegrond verklaard.

Administratiekantoor

Ter ondersteuning van de financiële en personele administratie maakt Librijn gebruik van de diensten van Dyade, een administratiekantoor gevestigd te Utrecht.

Huisvesting

Verbouw / nieuwbouw / beheer

Voor de Jan Vermeerschool aan de Maria Duystlaan werd in 2016 verder overleg gevoerd met de gemeente Delft over de planontwikkeling (op termijn vervangende nieuwbouw of hoogwaardige renovatie). Dit resulteerde medio 2016 in een vanuit gemeente Delft opgesteld document met 7 scenario's. Eind 2016 heeft het bestuur van Librijn een inhoudelijke reactie hierop gegeven. Verdere uitwerking en ontwikkelingen zullen naar verwachting in 2017 plaatsvinden.

Het technisch beheer van gebouw Brede School Poptahof is per 1 januari 2016 formeel van start gegaan vanuit de Vereniging van Eigenaren (VvE) Brede School Poptahof Noord 448. In 2016 is in samenwerking met gemeente Delft verder gewerkt aan de voorbereiding van de juridische overdracht van de Freinetschool Libel (Van Slingelandtstraat 4 Delft). Eind december 2016 is dit gebouw naar Librijn overgegaan in juridisch eigendom.

De planvorming om het gebouw Roland Holstlaan 919 Delft te verbouwen tot het Integraal Kind Centrum Eglantier Voorhof is van start gegaan. In het ontwerpteam waarin alle toekomstige gebouwgebruikers waren vertegenwoordigd is gewerkt aan de herindeling van het gebouw. Een extern adviesbureau begeleidt dit proces. Eind 2016 was er een voorlopig ontwerp gemaakt. Verdere planvorming en realisatie volgt in 2017.

In het gebouw van De Bouwsteen aan de Griegstraat 4 is in de zomerperiode een interne verbouwing uitgevoerd om de activiteiten van de Daghulp en Strandwacht goed te kunnen huisvesten. Daarbij hoorde ook de volledige vernieuwing van de patio'tuin.

Voor de school 't Prisma is in 2016 verder gegaan met het traject te komen tot vervangende nieuwbouw in de vorm van een Brede School. Een afvaardiging van toekomstige gebruikers van het gebouw heeft, in samenwerking met een extern adviesbureau die het proces begeleidt, met name gewerkt aan het selectieproces van de architect. De keuze welke architect het nieuwe gebouw mag ontwerpen vindt plaats in het eerste kwartaal 2017.

Onderhoud

Librijn hanteert een cyclus van 3 jaar waarin gebouwen in aanmerking komen voor een onderhoudsmoment. Dit betrof in 2016 de gebouwen van de Delftse Daltonschool, De Schatkaart, Eglantier Tanthof, De Bouwsteen, Freinet Margriet en de Steenvoordeschool (locatie Kei). Eenmalig werd in 2016 ook het tijdelijke gebouw van 't Prisma aan de Generaal Vetterstraat op een aantal bouwkundige punten verbeterd om zo de overbrugging te kunnen maken totdat de nieuwbouw gerealiseerd is.

Ieder gebouw heeft in meer of mindere mate een aantal onderhoudsingrepen ondergaan, afgestemd op aspecten zoals huidige bouwkundige staat, toekomstverwachting en uitstraling.

Grotere onderhoudswerken die in 2016 zijn uitgevoerd zijn o.a. het vervangen van vloerafwerkingen, het moderniseren van toiletgroepen, schilderwerk en de vervanging van verwarmingsketels. Voor het overige werden vele kleinere onderhoudswerken en reparaties uitgevoerd.

Ook in 2016 is verder gegaan met een project om energie (gas en elektra) te besparen. Hierbij rekening houdend met specifieke gebouwkenmerken en het gebruik van iedere school.

Het onderhoud aan de veiligheidsinstallaties (zoals de brandmeldinstallatie en blusmiddelen) is in 2016 opnieuw Librijn breed aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe leverancier van deze diensten. Ook het ophalen van afval werd opnieuw aanbesteed. Hierbij kon de samenwerking met de bestaande leverancier worden gecontinueerd.

ICT ontwikkelingen

Librijn wil komen tot een breed ICT beleid waarbinnen de scholen voldoende ruimte hebben voor de invulling van hun specifieke wensen. Er is een ICT kennisgroep actief die hierin adviseert. Met Kennisnet zijn gesprekken gevoerd om dit proces te ondersteunen. In diverse scholen zijn tablets aangeschaft en voorzien van software ter ondersteuning van de lesmethoden. Ook hebben meer scholen gekozen voor Snappet, een half-size tablet die inclusief software geleased wordt. Om het gebruik van tablets mogelijk te maken laat Librijn op alle scholen een WiFi netwerk aanleggen naast het bestaande bedraaide netwerk. Dit wordt in 2017 afgerond.

Verder heeft Librijn diverse computers nieuw aangeschaft voor gebruik in de scholen met name als vervanging van oudere computers. En er zijn opnieuw, ter vervanging van afgeschreven smartborden met beamers, nieuwe touchscreenschermen aangeschaft voor gebruik in diverse scholen.

Vorbereidingen zijn gestart om in 2017 een aanbesteding te kunnen doen van het ICT netwerkbeheer.

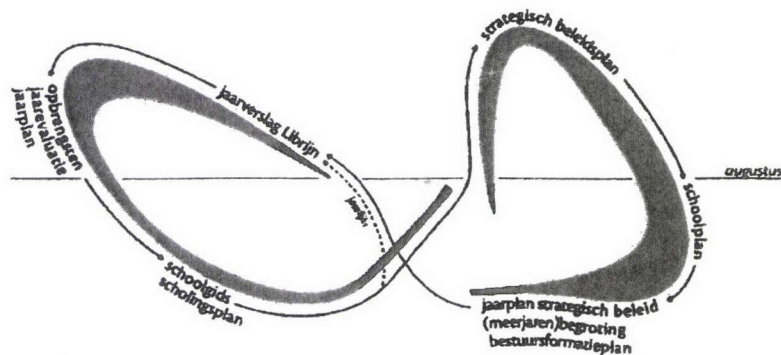
Er is binnen Librijn veel aandacht gegeven aan het voorkomen van virussen en het juiste gebruik van de systemen. Ook de privacy aspecten en het gebruik van social media zijn hierin meegenomen.

Het bestuurskantoor is dit jaar getroffen door een Ransomware virus. Hierdoor was het noodzakelijk een back-up terug te zetten. Er zijn geen essentiële gegevens verloren gegaan.

Kwaliteit

Alle scholen werken met een kwaliteitscyclus gebaseerd op het INK model. Veelal wordt het WMKPO gebruikt.

In de jaarevaluatie van de scholen wordt aangegeven welke doelen gehaald zijn en waar aanpassingen voor het nieuwe jaar worden doorgevoerd.

Librijn kent twee vormen van auditing. Wanneer er een aanleiding is, bijvoorbeeld in de opbrengsten, wordt er een externe audit op kwaliteit uitgevoerd door een onderwijs begeleidingsdienst. De rapportage van deze audit is de start van een plan van aanpak naar betere opbrengsten.

Daarnaast kan een school verzoeken om een audit te doen naar een aspect van de school waarop men feedback wil ontvangen.

Het auditteam van Librijn voert vervolgens een ontwikkelingsgerichte audit uit op een aangedragen thema van de bezochte locatie.

In 2016 zijn er vier ontwikkelingsgerichte audits afgenomen: op de Simon Carmiggelschool, SBO de Bouwsteen, de Wethouder Brederodeschool en obs Nicolaas Beets. Op de Simon Carmiggelschool richtte de audit zich op de inzet van de senior leerkrachten vanuit de jaarplannen, op de Bouwsteen keek het auditteam naar de observatiegroep. Bij de Wethouder Brederodeschool en obs Nicolaas Beets, ging het over doordacht lesgeven met het IGD/DIM model.

Het opbrengstgericht werken betekent ook een verantwoording van de scholen over bereikte resultaten en onderwijsopbrengsten. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd in een zogenaamd 'opbrengstenkatern' aangevuld met een jaarevaluatie op basis van het jaarplan van de school(locatie). In maart rapporteren de directies over de tussenopbrengsten en aan het einde van het schooljaar over de eindopbrengsten van het onderwijs.

Drie maal per jaar is er overleg tussen de schooldirectie en de directeur/bestuurder over de voortgang op de school en de opbrengsten.

De scholen van Librijn zijn op 31 juli 2016 van voldoende kwaliteit en beschikken over het zogenaamde "basisarrangement". In november 2016 is de Parkschool door de onderwijsinspectie beoordeeld. Men vond de kwaliteit niet op alle gebieden van voldoende kwaliteit. Dit heeft geleid tot een geïntensiveerd toezichtsarrangement. De school is zwak.

De Parkschool is in augustus 2014 ontstaan na samenvoeging van de Jacques P. Thijsseschool en de Omnibus. In het eerste schooljaar is veel onrust geweest in de nieuw samengestelde klassen. Hierdoor heeft de school veel aandacht moeten geven aan het herstel van de veilige leeromgeving. In schooljaar 2015-2016 is het verbeterplan voortgezet en stijgen de resultaten licht.

Het bestuur heeft sinds 2014 extra middelen geïnvesteerd in de kwaliteit van de Parkschool.

Overzicht toezichtsarrangement onderwijsinspectie op 31 juli 2016

Schoolnaam	Brinnr	Arrangement op 31/7	Opmerkingen
Elsenburgschool (SBO)	18SG	Basis	
Daltonschool 't Prisma	12EX-1	Basis	
OBS Nicolaas Beets	12EX-2	Basis	Eindtoets onvoldoende
Steenvoordeschool	12WB	Basis	
Wethouder Brederodeschool	13HM	Basis	Eindtoets onvoldoende
De Bouwsteen (SBO)	19RB	Basis	
De Delftse Daltonschool	13QZ-3	Basis	
De Eglantier Tanthof	15PZ	Basis	
De Eglantier Voorhof	14MR	Basis	
Freinetschool Delft	13YL	Basis	
Jan Vermeerschool	15IE	Basis	
De Schatkaart	13QZ-2	Basis	
Simon Carmiggelschool	15NM	Basis	Eindtoets onvoldoende
De Parkschool	13QZ-1	Basis	Zwak in november 2016

Resultaten basisscholen op de eindtoets

In schooljaar 2015-2016 is de eindtoets basisonderwijs voor het eerst verplicht voor basisscholen. Er zijn in 2016 drie aanbieders van eindtoetsen: Cito, ICE (IEP) en Route-8. Binnen Librijn komen ze allemaal voor. De eindtoets is niet van toepassing voor het SBO.

Veel van de Librijn scholen hebben voor het eerst meegedaan aan de eindtoets, voorheen vond de verantwoording plaats op basis van de toetsen uit het Cito leerlingvolgsysteem. Van de kleine scholen haalt de Parkschool een onvoldoende resultaat, de Schatkaart realiseert op individueel niveau een voldoende resultaat. (Inspectie maart 2016)

De Freinetschool Delft, de Delftse Daltonschool en de Eglantier Voorhof halen een goed resultaat op de eindtoets, zij scoren boven de landelijke bovengrens.

Daltonschool 't Prisma, de Steenvoordeschool, De Schatkaart, de Jan Vermeerschool (beide locaties) en de Eglantier Tanthof halen een voldoende resultaat.

De Simon Carmiggelschool, de Wethouder Brederodeschool en obs Nicolaas Beets halen een onvoldoende resultaat, zij scoren onder de landelijke ondergrens. Dit terwijl men volgens de toetsen van het leerlingvolgsysteem wel een voldoende resultaat behalen. Uit analyse blijkt dat verschillende leerlingen meer niveaus lager hebben gescoord op de eindtoets dan verwacht. De scholen menen dat dit mede komt doordat leerlingen minder focus hebben op presteren omdat het advies voor het voortgezet onderwijs al bekend is. Beide SBO scholen, De Bouwsteen en De Elsenburg, behalen met hun leerlingen veelal de individuele uitstroomdoelen. Wel zien we de SBO doelgroep veranderen en komen er relatief meer leerlingen met een laag IQ die uitstromen naar het Praktijkonderwijs.

Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs

De samenwerkingsverbanden Passend Primair Onderwijs zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet "Passend onderwijs".

Librijn stelt zich ten doel om binnen de samenwerkingsverbanden te komen tot een dekkende zorgstructuur en passend onderwijs te bieden aan ieder kind.

SPPOH, Samenwerkingsverband Passend Primair onderwijs Haaglanden (28-15)

Librijn participeert in dit samenwerkingsverband met 6 Rijswijkse scholen waaronder SBO de Elsenburg. De bestuurder van Librijn maakt uit hoofde van zijn functie deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband.

Het ondersteuningsplan is vastgesteld en de start van de uitvoering van activiteiten is gedegen voorbereid. Er zijn afspraken gemaakt over de detachering van de ambulant begeleider van de Elsenburg naar het samenwerkingsverband.

Het schoolmaatschappelijk werk is regio-breed georganiseerd en heeft een directe connectie met het samenwerkingsverband. Hierdoor is de afstemming met Jeugdzorg op de scholen verbeterd. Dit jaar is een brede evaluatie uitgezet onder de scholen met als doel de dienstverlening verder te verbeteren.

Er wordt door de scholen een basisvergoeding ontvangen voor het realiseren van de basisondersteuning inclusief kleine interventies. In 2016 werden er 10 arrangementen toegekend aan de scholen.

PPO Delflanden, Samenwerkingsverband Passend Primair onderwijs Delflanden (28-02)

Librijn participeert in dit samenwerkingsverband met de 10 Delftse scholen waaronder SBO De Bouwsteen. De bestuurder van Librijn maakt uit hoofde van zijn functie deel uit van het bestuur van het samenwerkingsverband en is tevens lid van het dagelijks bestuur.

Een belangrijk aandachtspunt binnen het samenwerkingsverband is de positionering van het SBO in Delft en het thuisnabij organiseren van het Speciaal Onderwijs cluster 4 (gedragsproblematiek). Met SBO Laurentius is een convenant gesloten om de samenwerking tussen de Delftse SBO's definitief vorm te geven. Er is voor de jongste kinderen een groep SO in combinatie met jeugdzorg (daghulp) in het gebouw van SBO De Bouwsteen gestart. Dit onder de verantwoordelijkheid van SO De Strandwacht uit Den Haag.

Er wordt door de scholen een basisvergoeding ontvangen voor het realiseren van de basisondersteuning inclusief kleine interventies. In 2016 werden er 20 arrangementen toegekend aan de scholen.

7. Financieel Beleid

In 2016 heeft Librijn dankzij een tweetal eenmalige opbrengsten (totaal € 453.281) afgesloten met een positief resultaat (€ 76.446). Zonder deze twee eenmalige bedragen zou Librijn hebben afgesloten met een fors negatief resultaat van € 376.835, terwijl er een verlies begroot was van € 154.149

Resultaat

Het resultaat in 2016 is sterk beïnvloed door een uitkering van de gemeente Rijswijk betreffende de brand op het Prisma (€ 183.858) en het laten vrijvallen van een schuld aan het ministerie wat betreft de IMBU gelden uit 2013 (€ 269.423). Dit levert onderstaand beeld op:

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil	Realisatie 2015	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCW	15.787.998	15.577.700	210.298	15.302.981	485.017
Overige overheidsbijdragen	303.464	218.320	85.144	279.743	23.721
Overige baten	1.155.615	362.478	793.137	760.313	395.302
Totaal baten	17.247.077	16.158.498	1.088.579	16.343.037	904.040
Lasten					
Personele lasten	14.005.125	13.340.498	664.627	13.143.046	862.079
Afschrijvingen	340.400	377.910	-37.510	321.431	18.969
Huisvestingslasten	1.497.792	1.432.129	65.663	1.461.680	36.112
Overige instellingslasten	1.334.461	1.185.610	148.851	1.531.833	-197.372
Totaal lasten	17.177.778	16.336.147	841.631	16.457.990	719.788
Saldo baten en lasten	69.229	-177.649	246.948	-114.953	184.252
Financiële baten en lasten	7.147	23.500	-16.353	28.379	-21.232
Nettoresultaat	76.446	-154.149	230.595	-86.574	163.020

Na correctie voor Incidentele uitkeringen en correctie Imbu middelen

Uitkering SWV Rijswijk				-49.232	
IMBU gelden correctie	-269.423				
Vergoeding brand Prisma	-183.858				
Resultaat na correctie	-376.835			-135.806	

De correctie op de IMBU gelden betreft een bedrag dat in 2012 is ontstaan. In dat jaar heeft het Ministerie van OCW een systeemwijziging doorgevoerd waardoor gelden die werden ontvangen van UWV niet meer hoefden te worden doorbetaald naar het ministerie. Librijn heeft de gelden die betrekking hadden op de datum voor de systeemwijziging opgenomen als nog te betalen naar het Ministerie van OCW. Dat bedrag hebben we ook afgedragen aan het Ministerie, maar het Ministerie heeft enige tijd later het bedrag weer terug betaald. Omdat onduidelijkheid bestond of er nog een betalingsverplichting bestond, hebben wij een verplichting opgenomen in de balans. Het is als zodanig ook benoemd in de assurance rapportage van de accountant in 2012. Het heeft niet geleid tot een verzoek tot terugbetaling van het Ministerie en daarom is nu besloten om de middelen vrij te laten vallen ten gunste van het resultaat.

Een tweede positieve post is het ontvangen bedrag van de gemeente Rijswijk inzake de afhandeling van de brand van 't Prisma. Dit heeft een positief bedrag opgeleverd van € 183.858. Daar tegenover staat dat in de jaarrekening 2015 een

eenmalige desinvesteringsafschrijvingslast is genomen van € 72.561. Daarnaast is er in 2015 in meubilair en ICT apparatuur geïnvesteerd voor een bedrag van € 216.214. Op dit laatste bedrag wordt gewoon afgeschreven. Daardoor kan het volledige bedrag worden toegevoegd aan het resultaat.

Het verlies van € 376.835 op de normale bedrijfsvoering is veel hoger dan het begrote tekort van € 154.149. Hieronder worden de oorzaken toegelicht.

Baten

De baten zijn € 210.298 hoger dan begroot. De oorzaak is dat de middelen van het samenwerkingsverband hoger zijn. Dit heeft te maken met meer arrangementen (€ 60.000), een extra basisbedrag per leerling in Delft (€ 45.000), en extra middelen van SVW SPPOH voor een project op de Elsenburgschool (€ 60.000).

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil	Realisatie 2015	Verschil
Baten					
Personele Rijksbijdrage	13.051.731	13.009.550	42.181	12.559.711	492.020
Materiële Rijksbijdrage	2.247.770	2.244.670	3.100	2.232.734	15.036
SWV inkomsten	488.497	323.480	165.017	510.536	- 22.039
Totaal baten	15.787.998	15.577.700	210.298	15.302.981	485.017

Lasten

Personele lasten

De personele lasten zijn € 664.627 hoger dan begroot. Hieronder zijn de oorzaken verder uitgesplitst:

- De salariskosten zijn € 330.000 hoger dan begroot. Een belangrijke oorzaak is de hoeveelheid kosten voor invallers waaraan geschat ongeveer € 200.000 meer is uitgegeven dan was begroot. Verder is er een extra groep op de Bouwsteen toegewezen en tevens een extra groep op de Steenvoordeschool. Daarnaast is de Bazaar gestart hetgeen leidde tot een extra personeelslast.
- De kosten van uitbesteden aan derden zijn € 430.000 hoger dan begroot. Er is afgelopen jaar een groot aantal mensen ingehuurd op verschillende gronden. Er is een interim directeur op de Steenvoordeschool geweest, die ongeveer € 200.000 heeft gekost. Er is een leerkracht via een uitzendconstructie aangesteld, inhuur IB op de OBS Nicolaas Beets en Eglantier Tanthof, extra inzet IB op de Parkschool en inhuur interim locatiedirecteur op de Freinetschool

Ten opzichte van de uitgaven voor 2015 zijn de personele lasten in 2016 862.079 euro hoger. Dit is vooral te verklaren uit toename van salariskosten(€ 550.000), vooral doordat we meer vervangingen hadden, en verder natuurlijk de extra kosten voor inhuur derden die € 300.000 meer was dan in 2015.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 65.663 hoger dan begroot. Vooral het dagelijkse onderhoud is hoger dan begroot. Ook zijn er extra kosten gemaakt van het opstellen en checken van de ontruimingsplannen van alle scholen.

Ten opzichte van 2015 is de verhoging van de huisvestingskosten vooral te verklaren omdat we meer onderhoud hebben gepleegd en de ontruimingsplannen hebben vernieuwd. Deze schoonmaakkosten zijn echter door het nieuwe contract gedaald met € 20.000 en ook de energiekosten zijn lager dan in 2015.

Overige instellingslasten

De werkelijke overige instellingslasten zijn € 148.851 hoger dan de begroting. De oorzaak ligt in de overschrijding op ICT kosten met € 80.000. Een aantal scholen heeft een geringe

overschrijding op hun budget. Een opvallende post is de vernieuwing van de website van de Simon Carmiggelschool die ruim € 12.000 heeft gekost.

Andere overschrijdingen zijn de kosten voor ondersteuning bij de Europese aanbestedingen van reproductieapparatuur en administratiekantoor (€ 31.000), en het begin van de aanbesteding van netwerkbeheer en werkplekbeheer. Ook zijn er afgelopen jaar extra middelen voor 'de uitdaging' beschikbaar gesteld (€ 25.000).

Resultaat

Het uiteindelijke resultaat is een overschot van € 76.446. Van het resultaat wordt € 39.429 onttrokken aan de bestemmingsreserve nulmeting. En een bedrag van € 19.870 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve zorg. De rest € 135.745 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Balans

Hierbij het verkorte overzicht van de balans:

Activa	31-12-2016	31-12-2015	Passiva	31-12-2016	31-12-2015
Materiële vaste activa	1.531.716	1.605.185	Eigen vermogen	3.093.651	3.017.204
			Voorzieningen	1.299.745	1.260.160
Vorderingen	1.322.687	935.979	Langlopende schulden	14.084	14.362
Liquide middelen	3.307.692	3.668.872	Kortlopende schulden	1.754.615	1.918.310
Totaal activa	6.162.095	6.210.036	Totaal passiva	6.162.095	6.210.036

De balans geeft een redelijk stabiel beeld. De materiële vaste activa zijn gedaald doordat er dit jaar beperkt is geïnvesteerd in ICT apparatuur. De stijging van de vorderingen is vooral omdat we de schuld aan het ministerie van OCW in verband met de IBMU gelden hadden gesaldeerd met de vorderingen op OCW.

De stijging van de voorzieningen komt onder andere door het opnemen van de voorziening voor duurzame inzetbaarheid. Een drietal medewerkers sparen hun duurzame inzetbaarheid, waardoor we een voorziening hebben opgebouwd hebben van € 16.201.

De overige voorzieningen zijn redelijk stabiel gebleven. De overlopende passiva zijn gedaald doordat het crediteurensaldo op 31 december lager was. Eind 2015 waren er veel facturen waarover nog een dispuut was.

Toekomstparagraaf

Als we kijken naar de toekomst dan verwachten we binnen Librijn stabiele - tot licht groeiende aantallen leerlingen. Daarmee zal de personeelsformatie ook stabiel blijven dan wel licht stijgen. De uitstroom van personeel naar pensioen zal naar verwachting gelijk liggen aan voorgaande jaren en ca. 1 à 2 fte zijn.

Vanuit de meerjarenbegroting 2017-2021 zijn de prognoses van deze paragraaf gevuld.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Personele bezetting in FTE per 31-12					
- Management / Directie	18	18	18	18	18
- Onderwijzend personeel	168	168	167	168	168
- Overige medewerkers	19	19	19	19	19
Leerling aantallen	2930	2959	2979	2994	3013

We verwachten de komende periode een geringe groei van het aantal leerlingen, conform de afgelopen jaren. Dit komt overeen met de gemeentelijke prognoses. Het aantal fte's is het afgelopen jaar gestegen en zal naar verwachting stabiel blijven. In 2017 zal de formatie weer gelijk blijven want we willen een maximaal aantal medewerkers aan ons binden. Gezien de ontwikkeling van de Rijksbijdrage zal de aantal fte's stabiel blijven.

Balans

Activa	stand 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019	Prognose 01-01-2020	Prognose 01-01-2021
Materiële vaste activa	1.531.716	1.530.550	1.553.452	1.726.358	1.685.865	1.686.373
Vorderingen	1.322.687	1.322.687	1.322.687	1.322.687	1.322.687	1.322.687
Liquiditeit	3.307.692	3.476.200	3.389.460	2.825.520	2.924.605	2.838.619
Totaal activa	6.162.095	6.329.437	6.265.599	5.874.565	5.933.157	5.847.680
Passiva	Realisatie 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019	Prognose 01-01-2020	Prognose 01-01-2021
Eigen vermogen	2.719.340	2.674.554	2.638.595	2.633.525	2.671.525	2.709.526
Algemene reserve						
Eigen vermogen	374.311	336.311	298.311	260.311	222.311	184.311
Bestemmingsreserve						
Totaal eigen vermogen	3.093.651	3.010.865	2.936.906	2.893.836	2.893.836	2.893.837
Voorzieningen	1.299.745	1.549.873	1.559.994	1.212.030	1.270.622	1.185.144
Schulden	1.768.699	1.768.699	1.768.699	1.768.699	1.768.699	1.768.699
Totaal passiva	6.162.095	6.329.437	6.265.599	5.874.565	5.933.157	5.847.680

In de komende jaren blijft het hele beeld redelijk stabiel. Er is een lichte stijging in de materiële vaste activa vanwege een grote investering in meubilair en ICT in 2018 en 2019. De liquiditeit zal dalen, maar nog altijd bedraagt het saldo boven de 2,5 miljoen euro. Gezien het beleggingsklimaat is het nu niet verstandig om te gaan beleggen. Als de rente negatief gaat worden zullen we mogelijk een andere keuze maken.

Het vermogen zal dalen omdat we in 2017 een tekort verwachten van € 82.786 en ook de jaren erna is een tekort begroot. De voorzieningen lopen terug omdat de voorziening onderhoud langzaam zal worden uitgeput. In latere jaren zal er -indien alle gebouwen dan nog in gebruik zijn- een hogere dotatie aan de voorziening moeten plaats vinden. De schulden zullen naar verwachting gelijk blijven.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Baten						
Rijksbijdragen OCW	15.787.998	16.155.867	16.113.608	16.240.202	16.296.222	16.296.222
Overige overheidsbijdragen	303.464	180.615	180.615	180.615	180.615	180.615
Overige baten	1.155.615	354.460	354.265	358.955	356.538	356.538
Totaal baten	17.247.077	16.690.942	16.648.487	16.779.772	16.833.375	16.833.375
Lasten						
Personele lasten	14.005.125	13.798.029	13.729.863	13.817.274	13.821.125	13.821.125
Afschrijvingen	340.400	376.266	377.198	377.595	377.992	377.992
Huisvestingslasten	1.497.792	1.428.681	1.435.585	1.442.860	1.445.327	1.445.327
Overige instellingslasten	1.334.461	1.178.753	1.187.800	1.193.113	1.196.930	1.196.930
Totaal lasten	17.177.778	16.781.729	16.730.446	16.830.842	16.841.374	16.841.374
Saldo baten en lasten	69.299	-90.786	-81.959	-51.070	-8.000	-8.000
Financiële baten en lasten	7.147	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Nettoresultaat	76.446	-82.786	-73.959	-43.070	0	0

Zoals is aangegeven wordt er lichte groei verwacht in de leerlingenaantallen, maar we zullen het personeelsbestand gelijk houden.

Risico's

Librijn heeft Infinite b.v. gevraagd een risico inventarisatie uit te voeren. Uit de verslaglegging van Infinite blijkt dat vooral risico's zijn benoemd, die ook al in eerdere fasen zijn benoemd. De benoemde risico's zijn gewogen en daar is een bepaald percentage van de rijksbijdrage aan gekoppeld, ter bepaling van het gewenste omvang van het weerstandsvermogen. In het rapport zijn de volgende risico's benoemd en heel kort toegelicht. Tevens is aangegeven wat de omvang van het risico is.

Risico's in verband met bekostiging van het rijk

1. Leerling ontwikkelingen:

De ontwikkeling van de leerlingenprognoses. Dit risico is bij Librijn relatief gering doordat er een redelijk stabiele ontwikkeling is.

2. Calamiteit:

Dit is het risico dat er iets gebeurt in de omgeving van de school wat invloed heeft op de school en een grote impact heeft op de leerlingenstroom.

3. Bezuinigingen:

Dit is het risico dat het rijk onverwacht een deel van de ontwikkeling van de kosten niet compenseert. Dit jaar hebben we een extra bedrag daarvoor in de begroting ingebracht.

4. De Bazaar:

Dit is het risico dat voor de Bazaar, onder meer door de fluctuatie van de aantallen kinderen, de kosten hoger zijn dan de opbrengsten.

In het totaal is voor deze risico's een percentage van 2,5% van de rijksbijdrage gehanteerd voor gewenste hoogte van het weerstandvermogen.

Risico's planning en controle cyclus

1. Meerjarenbegroting:

Het risico is hier klein door een rollende meerjarenbegroting.

2. Managementrapportage:

Hier is wel een risico omdat de gemaakte prognoses van onvoldoende kwaliteit zijn. In het totaal is voor deze risico's een percentage van 0,5% van de rijksbijdrage gehanteerd voor gewenste hoogte van het weerstandvermogen.

Risico's financieel beheer

1. De interne controle en functiescheiding werkt voldoende, er zijn voldoende check and balances en de planning en controle cyclus is op orde. Hierdoor zijn er geen noemenswaardige risico's

Risico's huisvesting en ICT

1. Buitenonderhoud:

De voorziening buitenonderhoud is op orde inclusief het MJOB, waardoor dit geen groot risico is.

2. Overcapaciteit in wijk Tanthof:

Door de overcapaciteit in de wijk Tanthof zal er waarschijnlijk een verandering van het scholenbestand komen. Hierdoor kan in de toekomst het aantal kinderen teruglopen. Hiervoor nemen we een klein risico op.

3. ICT plan ontbreekt:

Op dit moment is er nog te weinig gestructureerde aanpak van de ICT. Tevens is er geen heldere procedure omtrent datalekken. Hiervoor nemen we een risico op van 0,75%.

4. Social media:

We hebben aandacht voor de risico's van schade via social media en een protocol voor social media, waardoor dit een klein risico is.

In totaal is voor deze risico's een percentage van 1,25% van de rijksbijdrage gehanteerd voor gewenste hoogte van het weerstandvermogen.

Risico's personele aangelegenheden

1. Wet Werk en Zekerheid (WWZ):

De WWZ is nu nog niet van toepassing voor Librijn, maar in de nabije toekomst wel. Dit zou kunnen betekenen dat tijdelijke aanstellingen worden omgezet naar vaste aanstellingen. We nemen hiervoor een risico op van 1%.

2. Arbeidsconflict:

We hebben in de begroting al een bedrag opgenomen om de kosten van een arbeidsconflict op te lossen, hierdoor is er geen weerstandsvermogen nodig voor deze post.

3. Eigen risicodragers en verzuim:

Dit is het risico dat de vervangingskosten hoger zijn dan begroot en dat door de werkdruk het verzuim hoog blijft. Hiervoor nemen we een weerstandsvermogen op van 0.5%.

4. Vacatureruimte:

Dit is onderkend als het grootste risico in de komende periode. Doordat er steeds minder leerkrachten zijn op de arbeidsmarkt zal het vervullen van vacatures steeds lastiger worden. Mogelijk zal er dan geconcentreerd gaan worden op geld zoals nu al gebeurt in Den Haag en Rotterdam, waardoor we hogere personeelslasten krijgen. We schatten dit in op een risico van 1,5%.

In het totaal is voor deze risico's een percentage van 3 % van de rijksbijdrage gehanteerd voor gewenste hoogte van het weerstandvermogen.

Risico kwaliteit onderwijs

1. De risico's voor de kwaliteit voor het onderwijs worden laag ingeschat. We hebben de risico's door middel van beheersmaatregelen beperkt.

Rest risico's

1. Dit is de post van de risico's die niet in de andere risico's is benoemd. In het totaal is voor dit risico een percentage van 1 % van de rijksbijdrage gehanteerd voor gewenste hoogte van het weerstandvermogen.

Weerstandsvermogen

In het totaal hanteren we 8,25% van de rijksbijdrage als weerstandsvermogen voor bovengenoemde risico's. Dit weerstandsvermogen vertegenwoordigt een bedrag van ongeveer 1,3 miljoen euro.

Intern toezicht

Over al deze onderwerpen wordt regelmatig met de Raad van Toezicht overleg gepleegd, zie hoofdstuk 3.

Investerings- en financieringsbeleid:

Afgelopen jaar is er fors minder geïnvesteerd dan in 2015 toen er een piek in de investeringen was in verband met de vervanging van middelen die bij de brand van 't Prisma verloren zijn gegaan. Er is een bedrag geïnvesteerd van € 271.385 (2015: € 453.154). Er is een bedrag van € 71.894 (2015: € 177.274) geïnvesteerd in de aanschaf van meubilair en van € 74.625 (2015: € 136.824) geïnvesteerd in leermiddelen. Daarnaast € 108.702 (2015: € 104.240) geïnvesteerd in ICT apparatuur, en € 16.164 in overige activa.

De Stichting hanteert een treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders Librijn het financierings- en beleggingsbeleid dient in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemmingen worden besteed. Librijn heeft in 2016 een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De overtollige liquide middelen zijn op een spaarrekening gestort, waarvan de spaarrente onder de 1% ligt. In het kalenderjaar 2015 hebben we een onderzoek gedaan of we overtollige liquide middelen kunnen gaan beleggen. Dat hebben we wederom begin 2017 gedaan en ook daar komt naar voren dat beleggen in obligaties op dit moment een geringe meeropbrengst heeft dan de middelen laten staan op de spaarrekening.

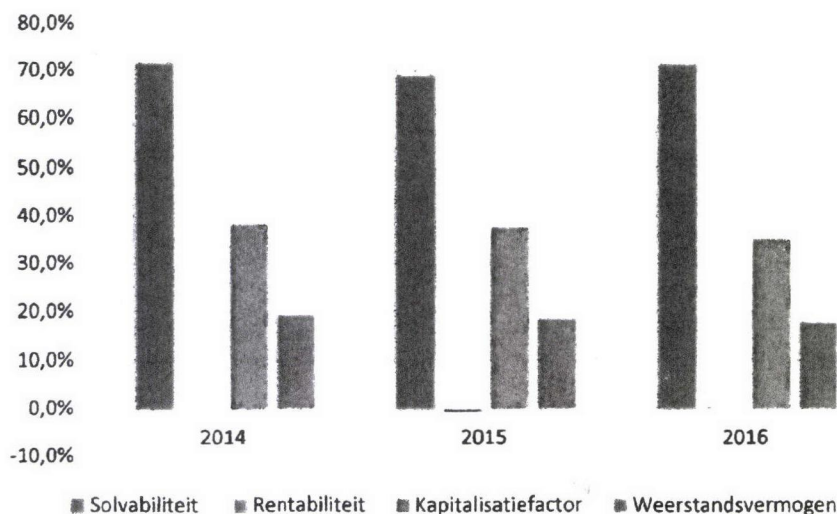
Kengetallen:

De kengetallen met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, de kapitalisatiefactor, huisvestingsratio en het weerstandsvermogen worden hieronder weergegeven.

	2016	2015	2014	Aanbeveling commissie Don:	Indicatoren risicoanalyse onderwijsinspectie
Solvabiliteit (2)	71%	69%	72%	ondergrens van 30%	kleiner dan 30%
Rentabiliteit	0,4%	-0,5%	-0,3%	bovengrens van 5%	Laatste 3 jaar negatief
Kapitalisatiefactor	35,5%	37,5%	38,2%	tussen de 35 - 60 %	
Weerstandsvermogen	17,9%	18,4%	19,2%		Lager dan / kleiner dan 5%
Liquiditeit	2,64	2,40	2,70	Tussen de 0,5 en 1,5	Kleiner dan 1
Huisvestingsratio	8,7%	8,9%	8,0%		Groter dan 10%

De kengetallen geven een redelijk stabiel beeld. De solvabiliteit is goed te noemen. De rentabiliteit is na twee jaren negatief nu weer positief. Naar verwachting zal in 2017 de rentabiliteit weer onder nul komen. De kapitalisatiefactor zakt naar het maximaal gewenste niveau, vooral omdat de opbrengsten enorm zijn gestegen ten opzichte van 2015. De definitie van het weerstandsvermogen is veranderd ten opzichte van vorig jaar. Toen haalden we net de norm, met deze definitie wordt de norm ruim gehaald.

Librijn heeft een voldoende eigen vermogen en gezien de kapitalisatiefactor, die iets aan de hoge kant is, kan er de komende jaren telkens een gering verlies worden geleden. Dit is conform de verwachtingen in de meerjarenbegroting.

Hieronder vind u omschrijving van de kengetallen:

Solvabiliteit:

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen vermogen (reserves en voorzieningen) en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit:

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

Aanbeveling Commissie Don 5% (bovengrens).

Kapitalisatiefactor:

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is, dit om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Aanbeveling Commissie Don 35 - 60 % (35 % is de bovengrens voor grote besturen, 60 % voor kleine besturen)

Huisvestingsratio

Het kengetal huisvestingsratio geeft de verhouding aan van de lasten van huisvesting afgezet tegen de totale lasten (inclusief financiële lasten)

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingengebouwen en terreinengedeeld door de som van de totale lasten (inclusief financiële lasten)

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de totale baten.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,7 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan kredietinstellingen, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

Aanbeveling Commissie Don tussen de 0,5 en 1,5.

Afkortingenlijst

AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AZC	Asielzoekerscentrum
BO	Basisonderwijs
FTE	Full Time Equivalent, 1 FTE is een volledige baan
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
IHP PO	Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IPC	International Primary Curriculum
LIO	Leraar in opleiding
LVS	Leerlingvolgsysteem
MR	Medezeggenschapsraad
Obs	Openbare basisschool
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PaO	Passend Onderwijs
PDCA	Plan-Do-Check-Act cyclus
PO	Primair Onderwijs
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
RVT	Raad van toezicht
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SMARTI	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden Inspirerend
SWV PO	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs
TPO	Tweetalig Primair Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
WTF	Werktijdfactor, 1 WTF is een volledige baan

JAARREKENING 2016

BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na verwerking resultaatbestemming)

		31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	1.531.716		1.605.185	
	<i>Totaal vaste activa</i>		1.531.716		1.605.185
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	1.322.687		935.979	
1.2.4	Liquide middelen	3.307.692		3.668.872	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		4.630.379		4.604.851
	TOTAAL ACTIVA		6.162.095		6.210.036
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	3.093.651		3.017.204	
2.2	Voorzieningen	1.299.745		1.260.160	
2.3	Langlopende schulden	14.084		14.362	
2.4	Kortlopende schulden	1.754.615		1.918.310	
	TOTAAL PASSIVA		6.162.095		6.210.036

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	15.787.998		15.577.700		15.302.981	
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	303.464		218.320		279.743	
3.5 Overige baten	<u>1.155.615</u>		<u>362.478</u>		<u>760.313</u>	
Totaal baten		17.247.077		16.158.498		16.343.037
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	14.005.123		13.340.498		13.143.046	
4.2 Afschrijvingen	340.400		377.910		321.431	
4.3 Huisvestingslasten	1.497.792		1.432.129		1.461.680	
4.4 Overige lasten	<u>1.334.463</u>		<u>1.185.610</u>		<u>1.531.833</u>	
Totaal lasten		17.177.778		16.336.147		16.457.990
Saldo baten en lasten		<u>69.299</u>		<u>-177.649</u>		<u>-114.953</u>
6.1 Financiële baten	11.008		25.500		32.374	
6.2 Financiële lasten	<u>3.861</u>		<u>2.000</u>		<u>3.995</u>	
Saldo financiële baten en lasten		7.147		23.500		28.379
Nettoresultaat		<u><u>76.446</u></u>		<u><u>-154.149</u></u>		<u><u>-86.574</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		69.299		-114.953
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	340.400		321.431	
- Mutaties voorzieningen	39.585		-72.235	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-386.708		60.985	
- Kortlopende schulden	-163.695		169.979	
		-170.418		480.160
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	11.008		32.373	
Betaalde interest	-3.861		-3.995	
		7.147		28.378
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-93.972		393.585
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-271.385		-453.154	
Desinvesterings in materiële vaste activa	4.454		68.277	
		-266.931		-384.877
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-266.931		-384.877
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	375		-	
Aflossing langlopende schulden	-653		-4.271	
		-278		-4.271
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-278		-4.271
Mutatie liquide middelen		<u>-361.181</u>		<u>4.437</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	2016		2015	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	3.668.872		3.664.433	
Mutatie boekjaar liquide middelen	-361.180		4.439	
Stand liquide middelen per 31-12		<u>3.307.692</u>		<u>3.668.872</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2016

ALGEMEEN

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de Stichting zullen toevloeien.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen, liquide middelen, vorderingen en schulden.

Voor de waardering van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de separate grondslagen onder de vermelde posten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Installaties	120	10%	1.000
Apparatuur	60	20%	1.000
ICT en computers	60	20%	1.000
Inventaris en meubilair	240	20%	1.000
Leermiddelen	96	12,5%	1.000
Overige activa	60	20%	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s) en/of -fonds(en). De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. Het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve moet worden vermeld, alsmede het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperking	EUR
Reserve nulmeting	Afschrijvingskosten nulmeting		
Reserve zorg	Uitgaven voor extra zorgkosten		

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening jubilea is opgenomen tegen contante waarde.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt "onder meer rekening gehouden met de opnamekans."

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdrage

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Publiekrechtelijke rechtspersoon de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele markttrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Ontslagvergoedingen

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de Stichting zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De Stichting heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de Stichting redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan. De ontslaguitkeringen die over meer dan 12 maanden na balansdatum betaalbaar worden gesteld worden tegen contante waarde gewaardeerd. De disconteringsvoet betreft de marktrente (effectief rendement) van hoogwaardige ondernemingsobligaties op balansdatum.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan wordende toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

TOELICHTING OP DE TE ONDSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2	Materiële vaste activa	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	Investe- ringen	Boekwaarde des investes- tingen	Afschrijvingen des investes- tingen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde
		01-01-2016	01-01-2016	01-01-2016	2016	2016	2016	2016	31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1	Gebouwen	103.122	59.001	44.121	-	-	35.800	10.857	67.222	33.859	33.264
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	3.486.421	2.254.491	1.231.930	191.260	1.878	301.664	258.434	3.374.140	2.211.201	1.162.878
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	1.929.928	1.600.794	329.134	80.125	2.576	654.323	71.109	1.353.154	1.017.580	335.574
	Totaal materiële vaste activa	5.519.471	3.914.285	1.605.185	271.385	4.454	991.887	340.400	4.794.516	3.262.800	1.531.716

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.2.2	OCW	871.037	513.761
1.2.2.3	Gemeenten	153.438	106.115
1.2.2.10	Overige vorderingen	83.290	161.476
	Subtotaal vorderingen	1.107.765	781.352
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	50.897	25.522
1.2.2.14	Te ontvangen interest	10.346	30.452
1.2.2.15	nog te ontvangen huur	15.470	98.653
	nog te ontvangen subsidies	29.282	
	nog te ontvangen overblijfgelden	10.000	
	overige overlopende activa	98.927	
	Overlopende activa	214.922	154.627
	Totaal Vorderingen	1.322.687	935.979

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.4 Liquide middelen

		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	107	10.484
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	3.307.585	3.658.388
	Totaal Liquide middelen	3.307.692	3.668.872

2 Passiva

2.1.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2016 €	Resultaat 2016 €	Overige mutaties €	Stand per 31-12-2016 €
2.1.1.1	Algemene reserve	2.583.594	135.745	-	2.719.339
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek) reserve nulmeting	236.250	-39.429	-	196.821
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek) reserve zorg	197.360	-19.870	-	177.490
	Totaal Eigen vermogen	3.017.204	76.446	-	3.093.650

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

(Voorstel) Bestemming van het resultaat

		Resultaat 2016		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			135.745
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
2.1.2.1	Reserve zorg	-19.870		
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-39.429		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek		-59.299	
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			-59.299
	Totaal resultaat			76.446

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2016 €	Dotatie 2016 €	Onttrekking 2016 €	Vrijval 2016 €	Stand per 31-12-2016 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 t/m 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
2.2.1	Personele voorzieningen	218.366	43.839	19.770	17.725	224.710	32.037	97.742	94.931
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	1.041.794	545.004	511.762	-	1.075.035	567.359	507.676	-
	Totaal Voorzieningen	1.260.160	588.843	531.532	17.725	1.299.745	599.396	605.418	94.931

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2016 €	Dotatie 2016 €	Onttrekking 2016 €	Vrijval 2016 €	Stand per 31-12-2016 €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 t/m 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €
2.2.1.2	Duurzame inzetbaarheid	-	16.201	-	-	16.201	-	16.201	-
2.2.1.4	Jubileum-voorziening	218.366	27.638	19.770	17.725	208.509	32.037	81.541	94.931
	Totaal personele voorzieningen	218.366	43.839	19.770	17.725	224.710	32.037	97.742	94.931

2.3	Langlopende schulden	Stand per 01-01-2016 €	Aangevane lening in 2016 €	Aflossing in 2016 €	Stand per 31-12-2016 €	Looptijd < 1 jaar €	Looptijd 1 t/m 5 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
2.3.7	Overige langlopende schulden	14.362	375	653	14.084	653	8.516	4.915
	Totaal Langlopende schulden	14.362	375	653	14.084	653	8.516	4.915

2.3.7	Overige langlopende schulden	Stand per 01-01-2016 €	Aangevane lening in 2016 €	Aflossing in 2016 €	Stand per 31-12-2016 €	Looptijd < 1 jaar €	Looptijd 1 t/m 5 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
2.3.7.5	Spaarverlof (langlopend)	5.529	375	-	5.904		5.904	
2.3.7.6	Vooruitontvangen investeringssubsidies	8.833		653	8.180	653	2.612	4.915
	Totaal overige langlopende schulden	14.362	375	653	14.084	653	8.516	4.915

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2016 €	31-12-2015 €
2.4.8	Crediteuren	177.802	301.638
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	547.703	643.757
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	129.488	134.170
2.4.12	Overige kortlopende schulden	8.708	55.439
	Subtotaal kortlopende schulden	863.701	1.135.004
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	64.632	57.816
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	29.789	3.229
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	422.082	399.501
2.4.19	nog te besteden subsidies	62.896	322.760
	nog te besteden ouderbijdrage	30.399	
	nog te besteden overblijfgelden	122.254	
	nog te betalen huur	52.756	
	nog te betalen inhuur	45.000	
	overige overlopende passiva	61.106	
	Overlopende passiva	890.914	783.306
	Totaal Kortlopende schulden	1.754.615	1.918.310

Risico's financiële middelen

Om deze risico's te beheersen heeft Librijn een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

Librijn zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan merendeel uit vordering op overheden of uitvoerende instanties, hierbij loopt Librijn geen kredietrisico.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien Librijn geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

Librijn loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er wordt een kleine negatieve kasstroom verwacht voor het komende jaar. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	14.961.412		14.916.640		14.398.046	
	Totaal Rijksbijdrage OCW		14.961.412		14.916.640		14.398.046
3.1.2.1.2	Geoomerkte subsidies OCW	73.547		88.200		92.272	
3.1.2.1.3	Niet-geoomerkte subsidies OCW	264.542		249.380		302.128	
	Totaal overige subsidies OCW		338.089		337.580		394.400
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		488.497		323.480		510.535
	Totaal Rijksbijdragen		<u>15.787.998</u>		<u>15.577.700</u>		<u>15.302.981</u>
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2.2	Overige gemeentelijke-bijdragen en -subsidies	303.464		218.320		279.743	
	Totaal Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		303.464		218.320		279.743
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		<u>303.464</u>		<u>218.320</u>		<u>279.743</u>
3.5	Overige baten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	105.678		39.700		100.122	
3.5.2	Detachering personeel	77.173		-		75.947	
3.5.5	Ouderbijdragen	217.047		206.725		208.129	
3.5.6.2	Overige	755.717		116.053		376.115	
	Totaal overige baten		<u>1.155.615</u>		<u>362.478</u>		<u>760.313</u>
	Totaal baten		<u>17.247.077</u>		<u>16.158.498</u>		<u>16.343.037</u>

4 Lasten

4.1 Personeelslasten	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	9.895.599		12.558.908		9.488.645	
4.1.1.2.1 Sociale lasten	1.783.612		-		2.221.865	
4.1.1.3 Pensioenpremies	1.111.505		-		1.134.687	
Totaal lonen en salarissen		12.790.716		12.558.908		12.855.197
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	43.839		40.000		48.845	
4.1.2.3 Overig	1.229.637		852.352		922.166	
Totaal overige personele lasten		1.273.476		892.352		971.011
4.1.3.2 Uitkeringen van het Vervangingsfonds*	-		110.762		586.217	
4.1.3.3 Overige uitkeringen	59.069		-		96.945	
Af: Uitkeringen		59.069		110.762		683.162
Totaal personele lasten		<u>14.005.123</u>		<u>13.340.498</u>		<u>13.143.046</u>

*Librijn is eigen risico drager per 1-1-2016, hierdoor zijn de uitkeringen vervangingsfonds nihil in 2016

Aantal werknemers

Ultimo 2016 waren 205 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2015: 195).

Het aantal werknemers bedraagt 281 ultimo 2016 (2015: 273).

4.2 Afschrijvingen	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.2.2.1 Gebouwen en terreinen	10.857		-		5.075	
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	258.434		-		250.951	
4.2.2.3 Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	71.109		-		65.405	
Totaal afschrijvingen		<u>340.400</u>		<u>377.910</u>		<u>321.431</u>

4.3 Huisvestingslasten	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.3.1 Huur	126.795		98.300		124.738	
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	90.899		19.500		50.284	
4.3.4 Energie en water	221.764		305.654		246.143	
4.3.5 Schoonmaakkosten	374.684		351.425		398.051	
4.3.6 Heffingen	27.164		25.250		28.442	
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	545.004		545.000		525.000	
4.3.8.1 Tuinonderhoud	9.736		1.400		7.426	
4.3.8.2 Bewaking/beveiliging	4.851		17.000		7.880	
4.3.8.3 Overige huisvestingslasten	96.895		68.600		73.716	
Totaal huisvestingslasten		<u>1.497.792</u>		<u>1.432.129</u>		<u>1.461.680</u>

4.4	Overige lasten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	158.370		144.650		181.614	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	28.758		28.175		24.896	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	5.051		10.600		6.538	
	Totaal administratie- en beheerslasten		192.179		183.425		213.048
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	567.814		454.299		546.801	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		567.814		454.299		546.801
4.4.4.1	Wervingskosten	-		10.000		1.304	
4.4.4.2	Representatiekosten	4.292		2.500		994	
4.4.4.3	Huishoudelijke kosten	232		600		150	
4.4.4.5	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	13.948		3.850		10.975	
4.4.4.7	Contributies	14.742		14.000		20.222	
4.4.4.8	Abonnementen	21.186		16.850		26.158	
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	21.954		25.100		17.654	
4.4.4.10	Verzekeringen	6.413		7.000		5.647	
4.4.4.11	Overige	318.699		320.127		519.299	
4.4.4.12	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	135.950		107.750		126.418	
4.4.4.14	Culturele vorming	37.054		40.109		43.163	
	Totaal overige		574.470		547.886		771.984
	Totaal overige lasten		<u>1.334.463</u>		<u>1.185.610</u>		<u>1.531.833</u>

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
		30.205		30.800		24.729	
			<u>30.205</u>		<u>30.800</u>		<u>24.729</u>

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal Lasten	<u>17.177.778</u>	<u>16.336.147</u>	<u>16.457.990</u>
Saldo baten en lasten	<u>69.299</u>	<u>-177.649</u>	<u>-114.953</u>

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	11.008		25.500		32.374	
	Totaal financiële baten		<u>11.008</u>		<u>25.500</u>		<u>32.374</u>
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	3.861		2.000		3.995	
	Totaal financiële lasten		<u>3.861</u>		<u>2.000</u>		<u>3.995</u>
	Nettoresultaat		<u>76.446</u>		<u>-154.149</u>		<u>-86.674</u>

VERBONDEN PARTIJEN

Er zijn geen verbonden partijen die hier moeten worden toegeëicht.

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-B Uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kennmerk	Datum			
			€	€	
Lerarenbeurs 2015-2016	divers	27-06-2015			Ja
Lerarenbeurs 2016-2017	divers	20-06-2016			Nee
Totaal			€	€	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aftlopend per ultimo 2016

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand 01-01-2016	Ontvangen in 2016	Lasten in 2016	Te verrekenen ultimo 2016
	Kennmerk	Datum							
			€	€	€	€	€	€	€
MVT									
Totaal			€	€	€	€	€	€	€

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand 01-01-2016	Ontvangen in 2016	Lasten in 2016	Stand ultimo 2016	Saldo nog te be- stellen ultimo 2016
	Kennmerk	Datum								
			€	€	€	€	€	€	€	€
MVT										
Totaal			€	€	€	€	€	€	€	€

OCW-SUBSIDIE

1.2.2.2 Ministerie van OCW

Overlopende post lumpsum	Bekostigings jaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag beschikking €	Toegerekend t/m jaar 2016 €	Ontvangen t/m jaar 2016 €	Te vorderen 31-12-2016 €
Personeel	2016-2017	div 22-11-16	10.483.894	4.368.289	3.622.547	745.742
Verrekening uitkeringskosten		nvt		-14.856	-	-14.856
terugbel.lerarenbeurs	2016-2017	777079 20-9-16	11.782	-	-	-11.782
terugbel.OCW ivm gewichtencorr.		nvt		-24.294	-	-24.294
Bekost. impuls	2016-2017	div 22-11-16	236.016	98.340	81.552	16.788
Bijz bekost. Vreemdelingen	2016/16-17	div 20-1/21-2-17	213.236	149.750	-	149.750
pers.bek.groei	2016-2017	809251 21-2-17			-	9.689
Totaal OCW			10.944.928	4.577.229	3.704.099	871.037

GEMEENTE SUBSIDIES

2016

	<u>beschikking nummer</u>	<u>Begin balans</u>	<u>toegewezen bedrag 2016</u>	<u>Mutaties</u>		<u>af te rekenen</u>
				ontvangen	besteed	
<u>Delft</u>						
VVE Delft 2014-2015 deel 2014	1644670	4.687,50		0,00	0,00	4.687,50
schakelklas 2014-2015 deel.2014	1644670	5.000,00		0,00	0,00	5.000,00
VVE Delft 2014-2015 deel 2015	1644670	6.562,50		0,00	6.562,50	0,00
schakelklas 2014-2015 deel.2015	1644670	7.000,00		0,00	7.000,00	0,00
schakelklas 2015-2016 deel 2015	1872157	5.000,00		0,00	5.000,00	0,00
subs aanschaf taalmethode	1872340	891,32		0,00	891,32	0,00
OAB thema's 2016	2669153	0,00	23.021,47	23.021,47	23.021,47	0,00
VVE Delft 2016	2669153	0,00	80.010,00	80.010,00	75.322,50	4.687,50
schakelklas 2016	2669153	0,00	96.000,00	96.000,00	96.000,00	0,00
vakpersoneel Delft 2015-2016 deel 2016 BO	2101703	0,00	26.534,23	26.534,23	26.534,23	0,00
vakpersoneel Delft 2015-2016 deel 2016 SBO	2101806	0,00	2.529,64	2.529,64	2.529,64	0,00
vakpersoneel Delft 2016-2017 deel 2016 BO	2882623	0,00	18.938,17	18.938,17	18.938,17	0,00
vakpersoneel Delft 2016-2017 deel 2016 SBO	2882826	0,00	1.871,05	1.871,05	1.871,05	0,00
vervangen vloer Jan Vermeer Raam	2864370	0,00	15.000,00	13.049,75	13.049,75	0,00
bijdrage kstn inhuizing Griegstraat	2811608	0,00	86.020,00	0,00	91.101,60	91.101,60
<u>Rijswijk</u>						
ouderbetrokkenheid	13.098980	4.000,00		0,00	0,00	4.000,00
taalverbetering 2015	15.089066	12.231,60		0,00	12.231,60	0,00
taalverbetering 1e helft 2016	16.031749	0,00	23.599,06	23.599,06	21.487,32	2.111,74 *
taalverbetering 2016-2017 deel 2016	16.125744	0,00	17.375,50	0,00	1.521,25	0,00
1e inrichting 6e groep Eisenburg	15.050942	4.779,59		0,00	0,00	4.779,59 *

* reeds afgerekend in dec 2016
** nog te besteden

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

	2016
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 140.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2016.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking
vanaf 13e maand van de functieervulling en gewezen topfunctionaris

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder
dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functieervulling en gewezen

Dienstbetrekking in 2016	
Aanhef	De heer
Voorletters	E
Tussenvoegsel	
Achternaam	Klompmaker
Functie(s)	directeur/bestuurder
(Fictieve) dienstbetrekking	Nee
Aanvang functie in verslagjaar	01-01
Afloop functie in verslagjaar	31-12
Taakomvang (fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris	Nee
Bezoldiging 2016	
Beloning	98.713
Belastbare onkostenvergoeding	-
Beloning betaalbaar op termijn	13.229
Subtotaal bezoldiging	111.942
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-
Totale bezoldiging	111.942
Dit bedrag is onder het maximum van €140.000	
Gegevens 2015	
Aanvang functie voorgaand verslagjaar	01-01
Afloop functie voorgaand verslagjaar	31-12
Taak omvang voorgaand verslagjaar (fte)	1,00
Beloning in voorgaand verslagjaar	93.075
Belastbare onkostenvergoeding in voorgaand verslagjaar	-
Beloning betaalbaar op termijn in voorgaand verslagjaar	12.529
Totale bezoldiging in voorgaand verslagjaar	105.604

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Toezihthoudend topfunctioaris

De volgende toezihthoudend topfunctioarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Dienstbetrekking 2016								
Vignr.	1	2	3	4	5	6	7	8
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aanhef	De heer	De heer	De heer	Mevrouw	Mevrouw	Mevrouw	De heer	De heer
Voorletters	K	A	S	MS	C	S	M	F.A.M.
Tussenvoegsel		van				ten		
Achtemaam	Hiemstra	Kempen	Beek	Baan	Looij	Holter	Chow	Vollering
Functieategorie	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie in verslagjaar	01-01	01-05	01-01	01-01	01-01	01-03	nvt	nvt
Afloop functie in verslagjaar	30-04	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12	nvt	nvt
Bezoldiging 2016								
Beloning	220	385	550	550	550	470	nvt	nvt
Belastbare onkostenvergoeding								
Beloning betaalbaar op termijn								
Subtotaal bezoldiging	220	385	550	550	550	470	-	-
Gegevens 2015								
Aanvang functie voorgaand verslagjaar	01-01	nvt	01-01	01-01	nvt	nvt	01-01	01-01
Afloop functie voorgaand verslagjaar	31-12	nvt	31-12	31-12	nvt	nvt	10-11	01-08
Beloning in voorgaand verslagjaar	550	nvt	666	550	nvt	nvt	550	550
Belastbare onkostenvergoeding in voorgaand verslagjaar								
Beloning betaalbaar op termijn in voorgaand verslagjaar								
Totale bezoldiging in voorgaand verslagjaar	550	-	666	550	-	-	550	550

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijken verplichtingen worden hieronder toegeleucht.

Vlg Nr.	Leverancier	Periode van t/m	Loop- tijd Mndn	Omschrijving en jaarbedrag €
	ITEC- Kopieerapparatuur	2011-1/2/17	60	Betreft contract voor kopieerapparaten van Librijn. Het bedrag is € 80.494
	Duijndam	2015-2020 (verlengd)	60	Betreft de huur van de kantoorruimte van bestuurskantoor aan de Papsouwse laan 119d voor een bedrag van € 45.352
	Eneco	2015-2020	60	Betreft Europese aanbesteding via energie voor scholen. Het tarief wordt jaarlijks vastgesteld en er wordt afgerekend naar werkelijk verbruik. In 2016 was het totale bedrag op dit contract € 133.412
	DVEP	2015-2020	60	Betreft Europese aanbesteding via energie voor scholen. Het tarief wordt jaarlijks vastgesteld en er wordt afgerekend naar verbruik in 2015 was het totale bedrag op dit contract € 73.919
	Breedband Delft	2005-2020	182	Betreft de aansluitingen op glasvezelnet van de Delftse Scholen voor een periode van 15 jaar en expireert op 1 december 2020. Bedrag per jaar € 26.746
	Beercoo	2015-2017	24	Betreft het contract voor de schoonmaak voor 2 jaar, met optie tot verlenging met 2 jaar. Het bedrag in 2016 op dit contract was € 380.341
	van Dorp	2015-2018	36	Betreft het contract voor onderhoud aan de verwarmings- en ventilatieinstallaties. In 2016 was het totale bedrag op dit contract € 129.266
	Grontmij	2013-2017	60	Betreft besparing op energieverbruik. Een deel van de besparing wordt doorgegeven aan Grontmij, in 2013 t/m 2015 was dit € 41.705
	Het Kristal	2011-2051	480	Betreft de huur van OBS De Schatkaart bij Het Kristal. In 2016 was dit € 26.664
	Konica-Mindta	1/2/17-31/1/22	60	Betreft contract voor kopieerapparaten van Librijn. Het bedrag is € 48.215
	Dyade	1/1/17-1/1/19	24	Betreft overeenkomst met Dyade over gebruik van software en salarisadministratie voor een bedrag van € 71.451, met verlenging voor 2 jaar.
	DC-Beheer	2017-2020	48	Betreft contract voor onderhoud aan de veiligheidsinstallaties van Librijn. Het bedrag is € 28.480

SPECIFICATIE EXPLOITATIEPOSTEN

	2016	begroot	2015
	€	€	€
3.2.2 Overige overheidsbijdrage			
Subsidie Gemeente	3.400	218.320	-
Subsidie dagarrangementen	-	-	-
Subsidie Brede school	-	-	-
Subsidie OAB	23.522	-	23.221
Subsidie vakpersoneel	49.873	-	48.926
Subsidie VVE	81.845	-	73.448
Subsidie taalvaardigheid	36.131	-	30.591
Subsidie schakelklassen	108.000	-	97.029
Overige gemeentelijke vergoedingen	40	-	5.875
Vrijval egalisatie subsidie	653	-	653
Totaal	303.464	218.320	279.743
3.5.6.2 Overige baten			
Vergoeding LGF	10.875	6.053	15.710
Premiedifferentiatie	12.955	-	12.603
Subsidie overige	102.652	32.000	44.880
- Engelandreis	-	-	6.839
- Groen schoolplein	-	-	141.698
Vergoeding loonkosten SWV	28.700	66.000	46.498
Personeelsopbrengsten	75.347	-	62.492
Vrijval subsidie egalisatie	-	-	-
Overige vergoedingen	255.765	12.000	45.395
Buitengewone baten personeel	269.423	-	-
Totaal	755.717	116.053	376.115
4.1.2.3 Overige personeelslasten			
Arbo	62.176	40.000	44.939
(na)scholing	368.758	379.136	390.817
- Engelandreis	-	-	6.839
Overige kosten PAB	71.198	-	56.219
Kosten uitbesteding derden	569.066	134.266	261.220
Schoolbegeleiding	67.615	90.668	44.686
Overige personeelskosten	56.108	64.568	117.445
Doorbelaste kosten	-	190.273	46.808
Kosten werving personeel	34.716	-	-
Totaal	1.229.637	898.911	968.974

4.4.1.1 Administratie en beheer

Uitbesteding administratie	112.916	-	138.487
Accountantscontrole jaarrekening	30.205	-	24.729
Juridische ondersteuning	12.524	20.000	15.532
Bestuurstoelage/vacatiegelden	2.725	3.850	2.866
Totaal	158.370	23.850	181.614

4.4.2.1 Inventaris, apparatuur en leermiddelen

Verbruiksmateriaal	276.318	261.899	287.028
Leermiddelen	-	-	-
ICT	260.459	181.450	242.994
Onderhoud inventaris en meubilair	8.035	5.650	7.269
Aanschaf klein inventaris	23.002	5.300	9.510
Totaal	567.814	454.299	546.801

4.4.4.11 Overige lasten

Schoolzwemmen	19.845	24.400	27.761
Kantinekosten	15.571	9.700	12.309
Kosten overblijfgelden	117.272	108.000	104.229
Kosten ouderbijdrage	80.673	71.625	82.578
Overige algemene kosten	25.555	71.385	28.333
- Groen schoolplein	-	-	140.145
Kosten PR	22.869	24.700	26.519
Kosten identiteit	36.912	18.700	29.148
Boekverlies vaste activa	-	-	68.279
Totaal	318.697	328.510	519.299

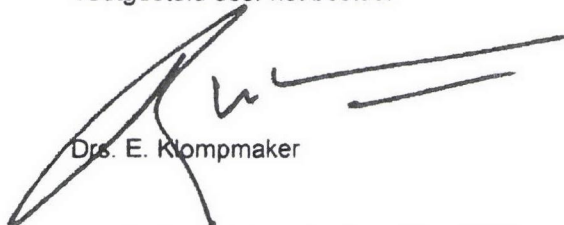

ONDERTEKENING

Delft, 18 mei 2017

STICHTING LIBRIJN openbaar onderwijs

Vastgesteld door het bestuur

Drs. E. Klompmaker

Goedgekeurd door Raad van Toezicht in vergadering van 18 mei 2017

A. van Kempen
Voorzitter

STICHTING LIBRIJN openbaar onderwijs
Postbus 121
Delft

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Librijn

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Librijn (hierna 'de Stichting') te Delft (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Librijn per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- de staat van baten en lasten over 2016; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Librijn zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3. Bestuursverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Den Haag, 19 mei 2017

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.